

Skövdes vindkraftsplan

Tematiskt tillägg till Framtidsplanen 2015

Samrådsredogörelse

Upprättad 2010-01-20

Bakgrund

Skövdes vindkraftsplan är ett tematiskt tillägg till 'Framtidsplan 2015', Skövde kommuns översiktplan. Vindkraftsplanen har upprättats av Vatten- och Samhällsteknik AB genom Eva-Lena Larsdotter och Eva Djupfors, i samråd med Maria Palmqvist som företrädare för Skövde kommun, Närings- och samhällsbyggnadsenheten.

Vindkraftsplanen återspeglar kommunens synpunkt på områdets lämplighet för exploatering av vindkraft och är avsedd att underlätta hanteringen av framtida vindkraftärenden. Planen har varit på samråd och avses efter viss revidering att ställas ut i enlighet med Plan- och Bygglagen.

Hur samrådet har genomförts

Samrådsförslaget "Vindkraftsplan för Skövde kommun" har, i enlighet med Plan- och bygglagen 4 kap, varit på samråd under perioden 2009-09-07 till 2009-11-09.

Handlingarna har remitterats enligt sändlista (bilaga 1). Inbjudan till samrådet har också kungjorts i lokaltidningen (SLA). Handlingarna har varit tillgängliga på kommunens hemsida samt vid skärmutställningar i Stadshuset, stadsbiblioteket och samtliga biblioteksfilialer. Under samrådstiden har en informationskväll hållits, den 2009-09-22.

Under samrådstiden har det inkommit totalt 46 skriftliga synpunkter på planförslaget.

Bearbetning av planförslaget

Inkomna synpunkter har resulterat i bearbetning och revidering av planförslaget. Antalet utpekade områden lämpliga för vindkraft är färre i utställningshandlingen. Lämplighetsklasserna har förtydligats genom att redovisa 1- och 2-områden, restriktiva områden samt olämpliga områden. Textmaterialet har korrigerats och kompletterats utifrån framförda synpunkter.

Inkomna synpunkter med kommentarer

Nedan redovisas inkomna yttranden i sin helhet följt av Skövde kommuns kommentarer samt eventuella förslag till förändringar. Tabellens numrering är inte avsedd att tillmäta vissa yttranden större vikt än andra.

	SAMRÅDSYTTRANDE	KOMMUNENS KOMMENTARER
	STATLIGA MYNDIGHETER	
1	<p>LÄNSSTYRELSEN</p> <p><u>Sammanfattning</u> Länsstyrelsen ser mycket positivt på arbetet med att ta fram ett tematiskt tillägg för vindkraftetablering till översiktsplanen i Skövde kommun.</p> <p>Planens syfte är att utgöra ett underlag till en strukturerad utbyggnad av vindkraften i Skövde kommun. I planen har utförts analyser av och avvägningar gentemot påverkan av motstående allmänna intressen för naturvård, kulturmiljövård samt friluftsliv och landskapsbild och andra viktiga intressen. I planen anges områden som är prioriterade och viktiga för vindbruk i en tregradig skala.</p> <p>Länsstyrelsen anser att planförslaget på ett föredömligt sätt är tydligt och lättförståeligt redovisar markanvändningsintressen med väl avvägda analyser och avvägningar. Bra med kartor där respektive områdes namn finns med i textförklaring.</p> <p>Länsstyrelsen anser det värdefullt och angeläget att de områden som kommunen har bedömt direkt olämpliga även bör redovisas i planen som en tydlig vägledning för efterföljande beslut.</p> <p>Länsstyrelsen anser att området 2.6 ska utgå ur planen för att inte påtagligt skada riksintresset för totalförsvaret. Område 2.9 måste avgränsas för att tillgodose riksintressena för kulturmiljö och kommunikationer. I yttrandet anges detaljsynpunkter på andra delområden som behöver justeras eller av andra skäl bör eller ska utgå.</p> <p>Det är angeläget att synpunkter från grannkommunerna inhämtas och inarbetas i planen.</p> <p><u>Tidigare planering</u> Vindkraftsplanen avses utgöra ett förtydligande angå-</p>	<p>1.1 Redovisningen avses att ske i en fyrgradig skala efter revidering. Områden vars area är mindre 40 ha pekas inte ut som lämpliga områden för vindkraft. I jämförelse med samrådsförslaget, innebär detta en effektivare markhushållning och en strukturerad utbyggnad av vindkraften.</p> <p>1.2) Vindkraftsplanen förtydligas i detta hänseende på följande vis: Kommunen delas in i fyra geografiskt avgränsade 'lämplighetsklasser för vindkraft', s.k. 1- och 2-områden, restriktiva områden samt för vindkraften olämpliga områden.</p> <p>1.3) Område 2.9 justeras samt 2.6 stryks.</p> <p>1.4) Se kapitel 'Mellankommunala intressen'.</p>

<p>ende riktlinjerna för etableringar av vindkraftverk i den kommunomfattande översiktsplanen Framtidsplan 2015.</p> <p><u>Länsstyrelsens roll</u> Länsstyrelsen skall vid samråd om översiktsplan särskilt ta till vara och samordna statens intressen och därvid bl.a.</p> <ul style="list-style-type: none"> • verka för att riksintressen tillgodoses – 3 och 4 kap miljöbalken (MB) • ge råd om tillämpningen av 2 kap plan- och bygglagen (PBL) • verka för att mellankommunala frågor samordnas på lämpligt sätt • ge råd om sådana miljö- och riskfaktorer som bör beaktas. <p>Länsstyrelsen skall ge till känna sin uppfattning om man befarar att anläggningar eller åtgärder blir så olämpliga att eventuellt senare ingripande med stöd av 12 kap PBL kommer att aktualiseras. Detta sker slutligen i samband med utställningen av planen då Länsstyrelsen lämnar sitt granskningsyttrande som skall bifogas den antagna översiktsplanen. En översiktsplan som vunnit laga kraft är vägledande för kommande beslut. För att den skall kunna vara vägledande i alla delar, är det viktigt att kommunen och staten är överens om sådant som berör statliga intressen.</p> <p><u>Allmänt om förslaget</u> Den strategiska ansats som planen ger uttryck för är mycket viktig. För kommunen är det av stor betydelse att få tillgång till ett planeringsdokument för vindkraft för att möjliggöra en strukturerad utbyggnad. Det finns bra grundförutsättningar för en strukturerad utbyggnad eftersom endast åtta verk är tillståndsgivna och uppförda i kommunen.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Föredömlig redovisning av markanvändningsintressen som är tydligt och lättförståeligt. Bra med kartor där respektive områdes namn finns med i textförklaring. – Planen redovisar på ett föredömligt sätt påverkan på fåglar och fladdermöss, naturmiljöer, flyttfågelstråk, användningen av kommunens naturvårdsprogram samt struktureringen av miljömålen i MKBn. – Länsstyrelsen anser att de tre generella ställningstaganden som tas upp på sid. 23 borde lyftas upp tydligare i planen, kanske ett eget avsnitt där motiveringar bör läggas till. Länsstyrelsen tolkar det så att två av strecksatserna delvis motsvarar de 	<p>1.5) Förtydligas, se även svar 1.1).</p>
--	---

<p>områden som i andra avsnitt anges som D-områden. D-områdena bör redovisas under egen rubrik och redovisas med kartor.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ett föredöme är att kommunen inte har begränsat tekniken gällande vindkraftverkens storlek mm i planförslaget. - För att placera in planen i ett nationellt, regionalt och lokalt sammanhang gällande energiproduktion vore det av stort värde att veta hur mycket kapacitet som planen rymmer, borde läggas till på sid. 10-12. Även under de enskilda beskrivningarna, sid. 60-81, av utpekade områden vore det värdefullt med en uppfattning om hur många verk som kan inrymmas i varje delområde. <ul style="list-style-type: none"> - Länsstyrelsen ser det positivt med samlade grupperingar av verk istället för utspridning som ofta och allvarligt fragmenterar upplevelsen av värdefulla landskap. Verken bör placeras inbördes på ett sådant sätt att tydliga grupper uppstår. - Fristående enstaka etableringar i områden som är värdefulla för nyttjandet av vindkraften riskerar också att leda till ett mindre effektivt nyttjande av områdena. Möjligheterna till en samlad och kraftfull utbyggnad kan också minska. - Bra beskrivning av skyddsavstånd för totalförsvaret, luftfart och infrastruktur samt riskavstånd för iskast. <p><u>Riksintressena:</u> I planen redovisas naturvård (3 kap 6 § MB), Friluftsliv (3 kap 6 § MB), Kulturmiljö (3 kap 6 § MB) och Natura 2000-områden, totalförsvaret (3 kap 9 § MB), huvuddelen av dessa områden har utpekats som restriktiva. Länsstyrelsen anser att området 2.6 ska utgå ur planen för att inte påtagligt skada riksintresset för totalförsvaret. Områdena 2.9 och 3.4 måste avgränsas för att tillgodose riksintressena för kulturmiljö och kommunikationer. I övrigt anser länsstyrelsen att riksintressena kan tillgodoses i en efterföljande prövning.</p>	<p>1.6) Noteras. Kommunen anser dock att det kan vara missvisande att peka ut "en viss kapacitet per område". Detta med tanke på att ett sådant resonemang i regel endast stödjer sig mot områdenas respektive ytor och inte beaktar varken områdets unika förutsättningar avseende krav på detaljlokalisering eller verkens utformning. Däremot kompletteras planen med uppgifter om den totala energiproduktionen som utpekade områden totalt skulle kunna bidra med om de exploateras fullt ut.</p> <p>Planen förtydligas avseende en tolkning om hur många verk varje kommun bör möjliggöra för att bidra till Energimyndighetens föreslagna planeringsram om 30 TWh år 2020. Även ett sådant resonemang kan ifrågasättas då varje kommun har olika förutsättningar, både avseende ytgeografiska förutsättningar, vindförutsättningar som förekomsten av motstående in-tressen.</p> <p>1.7) Instämmer, se även svar 1.1) samt kapitel 'Riktlinjer vid detaljlokalisering'.</p> <p>1.8) I samrådsförslaget utpekade områden < 40 ha utgår.</p> <p>1.9) Område 2.9 justeras och område 3.4 utgår.</p>
---	--

Stora opåverkade områden (3 kap 2 § MB) och Tysta områden

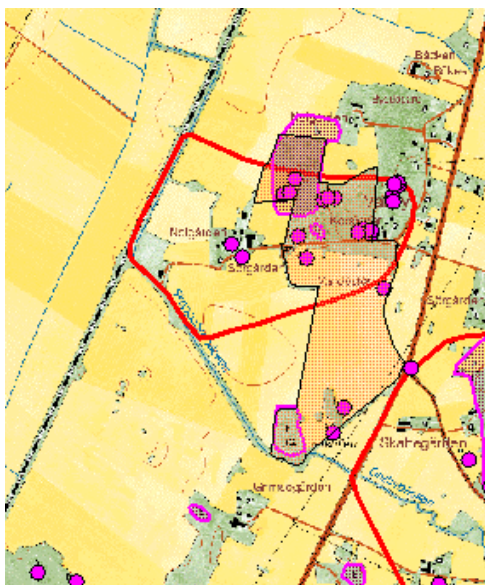
Planen har på ett bra sätt redovisat stora mark- och vattenområden (tysta områden) som inte alls eller endast obetydligt bör påverkas av exploateringsföretag i form av vindkraftsanläggningar.

Kulturmiljöintressena

Under denna rubrik redovisas mer detaljerade synpunkter.

Sid. 48. Det är bra att skyddsavstånd till kyrkor på 1000 meter redovisas som ett generellt ställningstagande.

Sid. 49. Den figur som visas för Kulturresevatet Vallby Sörgården stämmer inte. Området som figuren visar är kommunens utpekade kulturhistoriskt värdefulla miljöer. Se bild nedan.

Röd begränsningslinje Kommunalt bevarandeområde
Rastrerat område Kulturresevatets omfattning
Rosa områden Fornlämningar

Sid. 50. Här har beskrivningen av syftet för det kommunala bevarandeområdet blandats ihop med kulturresevatets syfte. Bör formuleras om så att fortsatt missförstånd undviks.

Naturmiljöintressen

Under denna rubrik redovisas mer detaljerade synpunkter.

Sidan 27, stycke 3: Av flera skäl så pekats oftast områden för vindbruk ut i tidigare relativt ostörda områden. Utanför slättlandskapet kan det ha förekommit intensivt skogsbruk men i övrigt har exploateringen ofta varit relativt låg. Många gånger är impedimentmark

1.10) Justeras.

1.11) Justeras.

1.12) Varje vindkraftsärende ska prövas för sig. Detaljlokaliseringen skall ske på så vis att ev. negativ påverkan på naturmiljön minimeras även i hänseende till kabel- och vägdragningar.

<p>t.ex. hällmarkstallskogar av intresse. Sådan ligger ofta högt och i blåsiga lägen. Den samlade påverkan för sådana områden kan därför bli relativt stor på vissa miljöer och för vissa arter.</p> <p>s. 35: Biotopskydd, naturvårdsavtal och nyckelbiotoper. Bra ställningstagande. Skyddsavstånd till område naturvårdsavtal och nyckelbiotoper kan också vara aktuellt eftersom områdena i regel är mycket små.</p> <p><u>Arter och artskydd</u> Planen behöver belysa artskyddet. Länsstyrelsen föreslår att även fågelliv och fladdermöss redovisas samlat under rubriken. På detta sätt samlas artinformation och koppling till artskyddslagstiftning blir tydlig (Artskyddsförordningen 2007:845).</p> <p><u>Övriga intressen</u> Skogsstyrelsen framför synpunkter på hänsyn till påverkan på skogsmark vilket bör inarbetas i beskrivningen. Vidare framförs synpunkter angående område 2.1 och 3.1 som bör beaktas, se vidare under områdesbeskrivningar.</p> <p>Länsstyrelsen delar Banverkets synpunkter och vill särskilt peka på behovet att avgränsa områdena 2.9 och 3.4.</p> <p>Länsstyrelsen instämmer med Vägverkets synpunkt angående transporter av extra stora fordon.</p> <p>PTS vill uppmärksamma behovet av samråd och radio-länkoperatörer.</p> <p>Transportstyrelsen luftfartsavdelning påtalar felaktigheter och behov av kompletteringar. Vidare skall påpekande angående områdena 2.3, 2.4, 2.5 och 2.9 beaktas.</p> <p>Det finns flera vattendrag, sjöar och våtmarker i olika områden som föreslås för utbyggnad. Det kan bli så att ingrepp/arbeten i eller vid dessa områden måste anmälas till länsstyrelsen som vattenverksamhet. Det gäller främst arbeten med ledningar som passerar vattendrag, våtmarker och nya vägtrummor eller byte av vägtrumma. Det skall man ta hänsyn till i kommande tillståndsansökan.</p> <p>”Kommunen bedömer natur- och kulturmiljöer som särskilt värdefulla för näringar inom turism”. Därför bör vindkraften, enligt samrådshandlingen, placeras utanför kommunens värdekärnor för turism och fri-</p>	<p>1.13) Dokumentet kompletteras med en skrivelse om Artskyddsförordningen.</p> <p>1.14) Områdena 2.1 och 3.1 utgår, se även svar 1.12).</p> <p>1.15) Se tidigare svar 1.3).</p> <p>1.16) Dokumentet kompletteras med kommentar om att Vägverkets Vägtransportledare skall kontaktas i ett tidigt planeringsskede.</p> <p>1.17) Förtydligas.</p> <p>1.18) Områdena befinner sig <u>utanför</u> (dock i relativ närhet till) flygplatsens BCL-ylor, varför vikten av ett tidigt samråd med Transportstyrelsen och Skövde flygplats poängteras särskilt i respektive områdesbeskrivning.</p> <p>1.19) Kompletteras.</p> <p>1.20) I dagsläget finns inga 'Värdekärnor för turism och friluftsliv' utpekade i kommunens strategiska dokument. Skrivelsen utgår.</p>
---	---

<p>Luftsliv. Riksintresseområdet för friluftsliv pekas ut på karta. Även de kommunala värdekärnorna för turism och friluftsliv bör redovisas.</p> <p><u>Landskapsbild och landskapsanalysen</u> Länsstyrelsen anser att planen redovisar en bra genomförd landskapsanalys med illustrationer som ger en god uppfattning om kommunens sammansättning.</p> <p>Flera domar i MÖD och MD pekar mot att landskapsbilden inte väger särskilt tungt varför det kan vara svårt att enbart låta landskapsbilden vara avgörande för etablering. Det ställer framför allt stora krav på landskapsanalysen och att den har koppling till dokumenterade natur- och kulturvärden. Det är viss skillnad om området för etablering är skyddat med stöd av 19 § naturvårdslagen och s.k. landskapsbildskydden.</p> <p><u>Områdesbeskrivningar</u> I områdesbeskrivningarna är det även bra om dess läge i förhållande till befintliga kraftledningar tas upp.</p> <ul style="list-style-type: none"> – 1.3 – 1.5 I områdena finns flera mindre skogsobjekt vilket måste beaktas vid en prövning. – 2.1, 2.2, 3.1 Av beskrivningen framgår att områdena finns i ett relativt ostört skogsområde med flera höga naturvärden och kluster av skogliga objekt, nära andra skyddsvärda områden och flyttfågelstråk. Viktigt område för natur- och kulturturism. Områdena hamnar inom och påverkar habitat för skyddad art, se s. 44. Eventuellt kan någon typ av arkeologisk insats komma att krävas. En eventuell prövning inom dessa områden kräver omfattande redovisningar och kompletterande utredningar för att utvisa att bevarandevärdena kan tillgodoses. Med de stora osäkerheter som finns anser Länsstyrelsen att kommunen bör överväga att ompröva sitt ställningstagande att peka ut områdena som prioriterade för vindkraft. – 2.6 med hänvisning till FM's yttrande och påverkan på totalförsvarsintresset anser Länsstyrelsen att område 2.6 ska utgå – 2.6 och 3.13 Områdena omgärdas av fem kommunala bevarandekomplex; Varola, Lanna, Djursåtra, Vårsås och Boställena. Länsstyrelsen anser områden bör utgå med hänsyn till ett helhetsperspektiv av ett värdefullt landskapsavsnitt. För att bevara en hög kvalitet i landskapsbilden bör detta område hållas öppet vilket då även gynnar hel- 	<p>1.21) Noteras.</p> <p>1.22) Respektive beskrivningar i kapitel 'Områdesbeskrivningar' kompletteras avseende avstånd till befintliga kraftnät. Se även kapitel 'Tekniska förutsättningar'.</p> <p>1.23) Se generella ställningstaganden i respektive delkapitel under 'Markanvändningsintressen'.</p> <p>1.24) Sammantaget berörs dessa tre områden av ett flertal motstående intressen, se även svar 3.5). Efter noggrann avvägning har bedömningen gjorts att områdena i fråga inte ska redovisas som lämpliga områden för vindkraft.</p> <p>1.25) Område 2.6 utgår.</p> <p>1.26) Områdena utgår.</p>
---	---

<p>hetsmiljön i området som utgörs av de mindre bevarandeområdena.</p> <ul style="list-style-type: none"> – 2.8 FM`s synpunkter om att särskilt samråd bör föregå en prövning bör infogas i områdesbeskrivningen. – 2.9 och 3.4 – områdena ligger nära Kulturresevatet Vallby Sörgården där även hela Vallby by är uttagen som ett kommunalt bevarandeintresse. För upplevelsevärdet av kulturresevatet är utblicken från byn mot söder viktig, samt från gravfältet Jämmerkulle i resevatets södra del rakt norrut mot gården/byn viktig. För att främja det pedagogiska värdet i kulturresevatet anser Länsstyrelsen att område 3.4 bör utgå och att område 2.9 begränsas till att endast ligga på västra sidan av järnvägen, som även den kräver ett visst skyddsavstånd. – 3.2, 3.3 och 3.4 Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att områdena 3.2., 3.3. och 3.4. bör utgå till förmån för område 2.9, för att undvika fragmentering av detta landskap med flyttfågelstråk, nära vattenmiljö, fladdermusvarning. De utgör små områden i ett landskap med kluster av olika bevarandevärden. – 3.3, 3.7, 3.10, 3.11 mfl. Flera områden pekas ut som är små och rymmer därmed inte mer få verk. Länsstyrelsen anser inte det är meningsfullt att peka ut sådana små områden. – 3.8, 3.9 –Områdena ligger inom riksintresseområde för naturvård och i direkt anslutning till objekt i myrskyddsplanen (Degermossen 1009907 rapport 5667, 20067 Naturvårdsverket). Fågellivet är rikt med en av länets största förekomster av ljungpipare. Här bör ett respektavstånd hållas till myrskyddsplaneobjekt. Länsstyrelsen anser att de bör tas bort ur planen. De är dessutom mycket små. <p><u>Mellankommunal samordning</u> Det är angeläget att kommunen beaktar berörda kommuners synpunkter särskilt då det finns bevarandevärden eller behov av säkerhetsavstånd i den berörda kommunens gränsszon.</p> <p><u>Miljöbedömning</u> Länsstyrelsen har beretts tillfälle till samråd och delar kommunens bedömning att planen kan medverka till betydande miljöpåverkan.</p> <p><u>Miljökonsekvensbeskrivning</u> MKB`n är tydlig och lättläst med en god strukturering av miljömålen. Länsstyrelsen delar i stort MKB slutsatser.</p>	<p>1.27) Förtydligas.</p> <p>1.28) Område 2.9 justeras. Samtliga 3 områden utgår.</p> <p>1.29) Samtliga områden < 40 ha utgår, vilket innebär att samtliga 3 områden utgår.</p> <p>1.30) Se svar ovan.</p> <p>1.31) Se svar ovan.</p>
---	--

<p><u>Handläggning av vindkraftsärenden</u> Under denna rubrik redovisas mer detaljerade synpunkter.</p> <p>Sid 6 och 7: Redovisning av ny lagstiftning gällande anmälnings-/ tillståndsplikt är inte komplett. Det finns anledning att även redovisa att en anmälan för vindkraftverk ska innehålla obligatorisk redovisning i 11 punkter med stöd av förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd 25 a §. Det finns anledning att nämna det ”kommunala vetot” i MB 16 kap 4 § som innebär att tillstånd får endast ges om kommunen har tillstyrkt.</p> <p>Sid 84: I denna del redovisas en del missuppfattningar som måste rättas till. Länsstyrelsen rekommenderar att PBL-prövning och MB-prövningen redovisas var för sig. Om prövning av vindkraftsparker i detaljplan kan bli aktuellt för något av de utpekade områdena bör även denna process redovisas.</p> <p>Det finns anledning att beskriva hur man ska samordna processen bygglov/anmälan för att uppfylla FMH 25b§ punkt 2. I dessa ärenden är det fortfarande en dubbelprövning.</p> <p>Det finns också anledning att beskriva kravet på att kommunen i anmälningsärenden ska bedöma BMP eller inte och därmed avgöra om man ska förelägga en exploatör att söka tillstånd.</p> <p>s. 84 Handläggning: Kontakt kan behöva tas i ett tidigt skede med Länsstyrelsens för att utreda om etableringen berör område med skyddade arter. I vissa lägen kan det vara olämpligt med en etablering och etableringen kan vara förbjuden enligt artskyddsförordningen. Dispens kan under vissa omständigheter ges från förbud. Prövningsmyndighet är Länsstyrelsen.</p> <p>Det skulle vara värdefullt att komplettera med en skrivning som tydliggör för verksamhetsutövaren att det är påverkan avseende den specifika anläggningen på den platsen och i det området och inte allmänt påverkan på t.ex. fåglar och fladdermöss som skall beskrivas i ärendet och eventuell MKB.</p> <p><u>Beredning / deltagande</u> Yttranden över planen har till Länsstyrelsen inkommit från, Försvarmakten, Luftfartsstyrelsen, Vattenfall Vägverket, och Skogstyrelsen. Kopior av yttrandena överlämnas till kommunen för kännedom.</p> <p>Detta samrådsyttrande har beslutats av bitr. länsarki-</p>	<p>1.32) Avsnittet kompletteras.</p> <p>1.33) Kapitel om handläggning revideras.</p> <p>1.34) Förtydligas.</p>
---	--

	<p>tekt Jens Rasmussen och arkitekt Mehdi Vaziri. I den slutliga handläggningen har även företrädare för Kulturmiljövårdsenheten, Naturvårdsenheten, Vatten- vårdsenheten samt Miljöskydds- enheten deltagit. Sam- rådsyttrandet utgör statens samlade uppfattning om planförslaget.</p> <p><i>Jens Rasmussen</i> <i>Mehdi Vaziri</i> <i>Bitr. Länsarkitekt</i> <i>Arkitekt</i></p>	
NÄMNDER OCH FÖRVALTNINGAR		
2	<p>TEKNISKA NÄMNDEN</p> <p><u>Beslut</u> Tekniska nämnden har inget att erinra mot förelaggen vindkraftsplan, men förutsätter att varje nyetablering prövas enskilt när det gäller lämplig detaljlokalisering.</p> <p><u>Bakgrund</u> Närings- och samhällsbyggnadsenheten har tagit fram samrådshandlingar för Skövde vindbruksplan, ett tematisk tillägg till Skövde kommuns översiktsplan. Planens syfte är att identifiera intressanta områden för etablering av vindkraftverk och att redovisa de områden som bedöms som olämpliga för vindkraftverk. Ställningstaganden och rekommendationer i vindkraftsplanen är resultatet av en avvägning mellan vindkraftens intressen och andra markresursintressen i kommunen.</p> <p><i>Tekniska nämnden</i></p>	

<p>3</p>	<p>BYGGNADSNÄMNDEN</p> <p>Byggnadsnämnden ansluter sig till det förhållningssätt gällande principer för lokalisering av nya vindkraftverk som presenteras i vindkraftsplanen.</p> <p>Under rubriken "Riktlinjer vid detaljlokalisering" finns de aspekter som bör beaktas vid detaljlokalisering samlade och kan därmed användas som stöd och underlag.</p> <p>Om det kommer in förslag till lokalisering som inte ligger inom de i vindkraftsplanen särskilt utpekade områdena ska dessa behandlas med särskild restriktivitet och med särskild noggrannhet prövas mot relevanta kriterier i vindkraftsplanen.</p> <p>Om fastigheter köps upp där bostadsbebyggelse är lokaliserad och denna bebyggelse omvandlas för annan verksamhet eller rivs kan förutsättningarna för lokalisering av vindkraft förändras och ska då prövas enligt ovan. Detta kan även innebära att större sammanhängande områden för lokalisering av vindkraft kan skapas och att redan utpekade områden kan utökas.</p> <p>Byggnadsnämnden tolkar vindkraftsplanen så att fastighetsägare som har utpekade områden för lokalisering av vindkraft inom fastigheten har rätt att bygga bostäder eller annan vindkraftsstörande verksamhet inom fastigheten. Detta förändrar då möjligheterna till lokalisering av vindkraftverk inom fastigheten och kan i vissa fall leda till att lokalisering blir utesluten.</p> <p>Vid lokalisering av vindkraftverk nära kommungränsen bör samråd ske med angränsande kommuner i samband med behandling av lokaliseringsärenden.</p> <p>Reklam på vindkraftverk ska inte tillåtas. Företagslogga kan tillåtas på rotorhus.</p> <p>I textavsnitt som behandlar samråd enligt miljöbalken vid bygglov- och tillståndsansökan i samband med lokalisering av vindkraftverk bör texten korrigeras så att kommunen representeras av tillståndsgivande myndighet. Byggnadsnämnden föreslår att kommunfullmäkti-</p>	<p>3.1) Se svar 1.1).</p> <p>3.2) Planen förtydligas angående vilka områden som anses vara olämpliga för etablering av vindkraftverk samt att det vid tillståndsprövning inom restriktiva områden kan krävas extra utredningar . Se även svar 1.1)</p> <p>3.3) Områden som i dagsläget bedöms som intressanta för en eventuell framtida expansion av bostäder har i vindkraftsplanen undantagits, d.v.s. inte pekats ut som vindkraftsintressanta.</p> <p>Dokumentet kompletteras med bilaga, 'Lantmäteriets informationsblad' angående fastighetsrättsliga åtgärder.</p> <p>Nuvarande markanvändningsintressen, tekniska förutsättningar såväl som lagstiftningen kan komma att förändras i framtiden. Därför ska vindkraftsplanen ses som ett levande dokument och varje mandatperiod aktualitetsförklaras enligt PBL 4 kap 14 §.</p> <p>Översiktsplanen och tematiska tillägg, såsom vindkraftsplanen skall ge vägledning för beslut om användning av mark- och vattenområden samt om hur den bebyggda miljön skall utvecklas och bevaras. Planen är dock inte juridiskt bindande, PBL 1 kap 3 §.</p> <p>3.4) Instämmer se kap "Mellankommunala intressen".</p> <p>Instämmer se kap "Riktlinjer vid detaljlokalisering".</p> <p>Beslut om delegationsordning bereds i särskild ordning.</p>
-----------------	---	--

<p>ge delegerar de slutgiltiga ställningstagandena till byggnadsnämnden.</p> <p>Byggnadsnämnden förordar att området nordväst om Bjursjöarna utreds ytterligare. Detta är i vindkraftplanen inte utpekade som ett område lämpligt för vindkraft bl.a. beroende på att det överlappar/ligger i anslutning till ett utpekade tyst område. Byggnadsnämnden bedömer dock att området trots detta kan lämpa sig väl för vindkraft.</p> <p>Byggnadsnämnden anser för övrigt att planen ger ett något plottrigt intryck och anser att strävan bör vara att vindkraftsexploateringarna om möjligt sker i mer samlade områden.</p> <p>Bakgrund Kommunstyrelsen Skövde Kommun har skickat ut Skövde vindkraftsplan, samrådshandling 2009-08-17, på samråd för yttrande. Av samrådskartan framgår att de flesta platser som</p>	<p>3.5) Landskapsbilden domineras av skog med inslag av sankmarker. Vindförhållandena i området bedöms som goda, årsmedelvind på 7 m/s på 103 meters höjd ovan nollplanförskjutning. Efter noggrant övervägande har bedömningen gjorts att inte peka ut områden lämpliga för vindkraft inom eller i närheten av Klyftamonområdet.</p> <p>Följande intressen bedöms sammantaget väga tyngre än vindkraftens intressen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - respektavstånd till befintliga bostäder, - ”Klyftamon”: ett av fem s.k. tysta områden i Skövde kommun, - Natura 2000 område ”Klyftamon”, - Naturreservat - hällmarksskog med skyddsvärda, mycket gamla tallar, se Skogsstyrelsen yttrande, - riksintresse Klyftamon – St. Gåsenmossen, - förekomst av habitat av skyddad art, - flyttfågelstråk mellan Hornborgasjön och Östen för bl a gäss, svanar och tranor i området förekommer mer eller mindre regelbundet stora rovfåglar och ugglor, se Naturskyddsföreningens yttrande <i>nr 30</i>. - intressant område för natur- och kulturturism, - i dagsläget ett relativt ostört skogsområde - grannkommunens intressen - Teracom's radiolänkstråk, samt s.k. slavstation, - skyddsavstånd till kraftledning, se svenska Kraftnäts yttrande, innebär att område 2.1 minskas avsevärt i sin yta i öst, - förslag på vattenskyddsområde för Melldala vattenverk finns, se <i>yttrande nr 4</i>. - ett av fem tysta områden som pekas ut i kommunens översiktsplan <p>3.6) Kommunens intentioner är att landskapet skall utnyttjas effektivt. Detta torde innebära att färre men större verk är att föredra istället för fler och små samt att etablering av verk i grupper är att föredra jämfört med lokaliseringen av enstaka verk.</p> <p>Mot bakgrund av detta ställningstagande kommer områden mindre än 40 ha ej redovi-</p>
---	---

<p>anses lämpliga för lokalisering av vindkraftverk finns i kommunens östra delar. I övrigt är det mycket begränsade områden.</p> <p>Av Energimyndighetens vindkartering framgår att förutom på Billingeplatån och ett mindre område i kommunens nordöstra hörn är vindhastigheterna 6,5 m/s eller lägre 103 meter över nollplansförskjutningen. 6.5 m/s är den lägsta vindhastighet som bedöms som ekonomiskt lönsam för etablering av vindkraftverk.</p> <p><i>Byggnadsnämnden</i></p>	<p>sats i utställningshandlingarna. Se även svar 1.1).</p>
--	--

<p>4</p>	<p>MILJÖNÄMNDEN I ÖSTRA SKARABORG</p> <p><u>Beslut</u> Miljönämnden Östra Skaraborg beslutar att lämna följande synpunkter:</p> <p>Nämnden vill inledningsvis uttala att ett gediget och bra arbete är gjort med framtagande av förslaget till vindkraftsplan. Områdesbeskrivningarna för de potentiella vindkraftsområdena utgör värdefull detaljinformation.</p> <p>Nämnden är positiv till vindkraft då det är en förnyelsebar energiform. Generellt sett anser nämnden att större anläggningar på ett fåtal platser är att föredra, framför att ha vindkraftverk allmänt utspridda över hela kommunens yta.</p> <p>I planen framgår att områdena klassas i 3 områdesklasser. 1) Områden för större etableringar, 2) parker tänkbara men har lägre prioritet, 3) etablering av enstaka verk eller mindre grupper om 2-4 verk. För de områden som inte är klassade som 1-3 har inte Skövde kommun angett vad som ska gälla. Det innebär att man prövar verken i varje enskilt fall gentemot lagstiftningen. Skövde kommun har därmed inte utnyttjat möjligheten att peka ut att man inom vissa områden endast ska få uppföra vindkraftverk med "stor restriktivitet". Om Skövde kommun vill skydda vissa områden bör detta framgå av planen.</p> <p>Övriga kommentarer:</p> <table border="1" data-bbox="279 1355 933 2004"> <thead> <tr> <th>Sidnummer/Citat-text</th> <th>Kommentar</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>10</td> <td>Ju större rotor desto långsammare snurrar den, eftersom vingpetsshastigheten är densamma. Större verk kan därför upplevas som mindre störande.</td> </tr> <tr> <td>23</td> <td>Området H utesluts pga. landskapsbildsmässiga skäl, vilket nämnden ställer sig tveksam till. I tidigare domar i vindkraftsärenden har verkens synlighet vägt lätt i sakfrågan. Förnyelsebar energi är av större samhällsvikt än en påverkad landskapsbild.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Däremot anser nämnden att vindkraftsverks visuella påverkan i en</td> </tr> </tbody> </table>	Sidnummer/Citat-text	Kommentar	10	Ju större rotor desto långsammare snurrar den, eftersom vingpetsshastigheten är densamma. Större verk kan därför upplevas som mindre störande.	23	Området H utesluts pga. landskapsbildsmässiga skäl, vilket nämnden ställer sig tveksam till. I tidigare domar i vindkraftsärenden har verkens synlighet vägt lätt i sakfrågan. Förnyelsebar energi är av större samhällsvikt än en påverkad landskapsbild.		Däremot anser nämnden att vindkraftsverks visuella påverkan i en	<p>4.1) Planen förtydligas angående vilka områden som anses vara olämpliga för etablering av vindkraftverk samt att det vid tillståndsprövning inom restriktiva områden kan krävas extra utredningar . Se även svar 1.1).</p> <p>4.2) Svar på övriga kommentarer:</p> <p>Förtydligas i dokumentet.</p> <p>Kommunen finner att landskapsbilden, trots tidigare domar, ska vägas in vid bedömning av platsers lämplighet för vindkraft. Detta bl.a. mot bakgrund av den Europeiska landskapskonventionen.</p>
Sidnummer/Citat-text	Kommentar									
10	Ju större rotor desto långsammare snurrar den, eftersom vingpetsshastigheten är densamma. Större verk kan därför upplevas som mindre störande.									
23	Området H utesluts pga. landskapsbildsmässiga skäl, vilket nämnden ställer sig tveksam till. I tidigare domar i vindkraftsärenden har verkens synlighet vägt lätt i sakfrågan. Förnyelsebar energi är av större samhällsvikt än en påverkad landskapsbild.									
	Däremot anser nämnden att vindkraftsverks visuella påverkan i en									

	<p>gammal kulturbygd skulle utgöra ett starkt motstående intresse.</p>	
41	<p>Vad blev resultatet av fladdermusinventeringen som skulle genomföras under sommaren 2009. Om möjligt bör de lokala förhållandena beskrivas mer utförligt.</p>	
46	<p>I planen anges att samråd ska ske med berörda kommuner inom ett avstånd på 1 km från kommungränsen, samt bör ske inom ett avstånd på 2 km. Nämnas kan i sammanhanget att Falköping har valt ett avstånd av 1 km.</p>	<p>Noteras.</p>
66	<p>Området ligger inom föreslaget vattenskyddsområde för Melldala vattenverk. Det kan bli aktuellt att behöva vidta särskilda försiktighetsåtgärder vid uppförande av vindkraftsverk.</p>	<p>Området utgår se svar 3.5).</p>
6 och 82	<p>I planen finns olika definitioner av vad som avses med mindre gårdsverk. Definitionen kan överhuvudtaget ifrågasättas. Avses verk som inte är bygglovpliktiga eller sådana som inte är anmälningspliktiga enligt miljöbalken?</p>	<p>Skrivning om gårdsverk utgår, vilka regler som gäller för olika typverk framgår utav kapitel om "Lagrum" samt kapitel "Handläggning".</p>
83	<p>I <i>Vindkraftshandboken</i> (Boverket, 2009) anges att många länsstyrelser rekommenderar ett minsta avstånd mellan grupper på 3-5 km.</p>	<p>Justeras. Lämpligt avstånd varierar från plats till plats och är starkt beroende av landskapsbildsmässiga förutsättningar i förhållande till verkens höjd.</p>
	<p>Bakgrund Skövde kommun har tagit fram ett förslag till vindkraftsplan som utgör ett tematiskt tillägg till översiktsplanen, Framtidsplanen 2015. Planen finns utställd för samråd till den 9 november 2009. Efter samrådstiden kommer planförslaget bearbetas och ställas ut på nytt innan den antas av kommunfullmäktige.</p> <p>Enligt 3 kapitlet 8 § miljöbalken, ska områden som är av riksintresse för vindbruk, skyddas mot åtgärder som påtagligt försvårar en utbyggnad av vindkraften.</p> <p>Översiktsplaneringen är det verktyg som kommunen har för att avväga motstående intressen. En aktuell översiktsplan är en förutsättning för att det ska gå att</p>	

	<p>bedöma påverkan av en förändring på andra intressen.</p> <p>I hushållningsförordningen hänvisas till översiktsplanen som underlag för beslut som rör hushållning med mark och vatten. Detta bidrar till att översiktsplanens riktlinjer har stor tyngd vid överprövning av tillståndsärenden.</p> <p><i>Miljöförvaltningen Östra Skaraborgs</i></p>	
--	--	--

5	<p>FORSVIKS INDUSTRIMINNEN (på uppdrag av Kulturförvaltningen)</p> <p><u>Synpunkter på Vindkraftsplan för Skövde kommun</u> Forsviks Industriminnen har på uppdrag av Kulturförvaltningen i Skövde gått igenom Vindkraftsplanen och lämnar följande synpunkter på densamma.</p> <p>Kulturmiljö och landskapsbild är stark förknippade med varandra och synpunkterna på Vindkraftsplanen berör till stor del dessa delar. Det är förtydliganden och kompletteringar till texten, på sidorna 48-50, som framförs.</p> <p><u>Tematiskt tillägg till 'Framtidsplan 2015' Skövde kommuns ÖP</u> <i>Kulturmiljöintressen s. 48</i> Kulturmiljöer återspeglar gångna tider men detta förändras allteftersom tiden går. Därför bör man inte bara ta hänsyn till de kultur- och bebyggelsemiljöer som är dokumenterade utan också ha förståelse för morgondagens, kommande, kulturmiljöer i urvalet av vindkraftsplatser. Utan kännedom om hur landskapet, i en kontinuerlig förändringsprocess, utvecklas och formas kan viktiga värden gå förlorade. Men även den historiska kontinuiteten är viktig att förvalta – olika samhällstrender, nya forskarrön, tekniska innovationer samt människors ändrade livsstilar och behov gör att även vår tid måste få sätta avtryck.</p> <p>Konkurrens med kulturhistoriska landmärken som kyrkor, men också andra landmärken finns att ta hänsyn till. Det kan exempelvis vara landsbygdens silobyggnader och väderkvarnar. Landmärken och siktlinjer behöver beaktas var för sig men också tillsammans, för att få en miljöskapande bild över området för anläggandet av vindkraftverk. Fotomontage från olika blickpunkter kan visuellt ge svar på den påverkan vindkraftverksanläggningarna kommer att ha på landskapsbilden, inklusive kulturmiljöerna och redan befintliga landmärken.</p> <p><i>Fornlämningsområden s. 48</i> Inventering av fornminnen finns att tillgå i Riksantikvarieämbetets FMIS men då kommunens planerade vindkraftsområden till viss del ligger på skogsmark kan det komma att krävas kompletterande inventeringar vid planerandet. (1988:950) Dessa områden är i mindre grad undersökta.</p> <p><i>Riksintressen s. 49</i> Kartan på sidan 49 berör, förutom riksintressen för kulturmiljövård, samma områden som inventeringen <i>Kul-</i></p>	<p>5.1) Vindkraftverk kan betraktas som ett av vår tids 'fotavtryck'.</p> <p>5.2) Texten förtydligas avseende att kompletterande inventeringar kan komma att krävas inför etablering av vindkraftverk i vissa områden.</p> <p>5.3) Kompletteras.</p>
---	--	--

<p><i>turhistoriskt värdefulla byggnader och miljöer i Skövde kommun</i> från 1988. Inventeringen bör komma fram även i Vindkraftsplanen eftersom texten enligt förordet är, ”avsedd som underlag för kommunens planering för god byggnadskultur och bebyggelseutveckling”.</p> <p><i>Kulturresevat s. 50</i> Finns några planer på kulturresevat i kommunen och kommer de då att påverkas av kommande vindkraftverk? Eller kommer avslag att göras på nya kulturresevat pga att här finns vindkraftverk och man riskerar att på sikt underminera en kulturhistorisk miljö/byggnad?</p> <p><i>MKB</i> MKB tar upp tankar från miljö kvalitetsmålen – Ett rikt odlingslandskap (punkt 13) och God bebyggd miljö (punkt 15). Dessa punkter berör även kulturmiljövården på så sätt att hänsyn ska tas till det redan befintliga odlingslandskapet och bebyggelse. Kommentarer finns med som att vindkraftverken generellt bör ”...placeras i vegetationsgränser”, ”...bedömning av verkens visuella påverkan hur människan färdas och vistas i området” och hur detta kommer att illustreras genom fotomontage från olika blickpunkter.</p> <p><i>Övrigt</i> En vindkraftsetablering kräver tillfartsvägar och andra markingrepp, vilket helt kort tas upp under rubriken Naturmiljöintressen på sidan 27. Det som blir kvar utgör många gånger permanenta sår i landskapet. Befintliga vägar bör utnyttjas i så stor utsträckning som möjligt och att ny vägdragning ske varsamt så att inga permanenta sår uppstå.</p> <p>I Lag om ändring i plan- och bygglagen (2009:651) framgår att inte alla vindkraftverk behöver bygglov enligt PBL utan är tillståndspliktiga under Miljöbalken. Hur kommer detta beröra den kommunala planeringen?</p> <p>Etablering av vindkraftverk är långsiktig och miljön svår att återställa. Planeringen på de enskilda platserna bör därför föregås av noggranna studier och miljökonsekvensbeskrivningar.</p> <p><i>Forsviks Industriminne e.u. Ulla Karlström Bebyggelseantikvarie</i></p>	<p>5.4) I dagsläget finns inga planer på nya kulturresevat. Vindkraftsplanen ska ses som ett levande dokument. Nya rön, teknisk utveckling eller lagändringar kan föranleda en framtida revidering av planeringsunderlaget i vissa delar.</p> <p>5.5) Instämmer.</p> <p>5.6) Enligt MB 16 kap 4 § har kommunen vetorätt avseende tillståndspliktiga verk. Länsstyrelsen kan därmed endast ge tillstånd om kommunen tillstyrkt. Regeln undantas dock i de fall som regeringen tillåtit anläggningen i fråga, MB 17 kap.</p>
---	--

6	<p>FRITIDSNÄMNDEN</p> <p>Fritidsnämnden beslutar att avstå från att yttra sig om förslag till vindkraftsplan för Skövde kommun.</p> <p><i>Fritidsnämnden</i></p>	
7	<p>OMVÅRDNADSNÄMNDEN</p> <p>Omvårdnadsnämnden har inga synpunkter att framföra.</p> <p><i>Katarina Johansson Lennart Hagberg</i> <i>Ordförande Förvaltningschef</i></p>	
8	<p>SKOLFÖRVALTNINGEN</p> <p>Skolförvaltningen har inget att erinra angående Skövde vindkraftsplan. Enligt planen finns inte några närliggande förskolor/skolor.</p> <p>FN:s barnkonvention skall beaktas och barns/ungdomars bästa bör sättas i främsta rummet. Planen innebär att barn och ungdomars rätt till god hälsa och utveckling beaktas.</p> <p><i>Linnéa Svensson</i> <i>Skolstrateg</i></p>	
POLITISKA PARTIER		
9	<p>SOCIALDEMOKRATERNA I SKÖVDE</p> <p>Socialdemokraterna i Skövdes fullmäktige-grupp lämnar följande synpunkter på Vindkraftsplan för Skövde kommun.</p> <p>Planen bör omarbetas och antalet platser utpekade för vindkraft bör minskas. Vi upplever förslaget som plottigt och om planen antas befarar vi att det försvårar fortsatt expansion av Skövde. När ett område i översiktsplanen utpekats som lämpligt för vindkraft blir det svårt att medge byggnation av bostäder i, eller i närheten av detta område. Därmed innebär planförslaget att en "död hand" placeras över delar av kommunen.</p> <p>I vindkraftsplanen bör det pekats ut ett antal områden där vindkraftsverk kan placeras koncentrerat.</p> <p>Om någon vill sätta upp vindkraftsverk på platser som inte finns med i planen hanteras detta på samma sätt som det gjorts tidigare. Det vill säga prövning enligt</p>	<p>9.1) Områden i samrådshandlingen som är mindre än 40ha har tagits bort i utställningshandlingen. Se svar nr 1.1).</p> <p>9.2) Varje enskilt vindkraftsärende prövas för sig och enligt gällande lagstiftning. Se även vindkraftsplanen kapitel "Bakgrund och syfte".</p>

	<p>det regelverk som finns när ansökan kommer in.</p> <p>Vi vill värna vår bygd och möjliggöra fortsatt bebyggelse på landet, även på ställen där det idag inte bor folk. En av Skövdes största tillgångar är den vackra naturen och möjligheten att bo på landet och arbeta i staden. Detta möjliggör vi bland annat genom förskolor och skolor för tidigare åldrar i flera av vår mindre tätorter samt satsningar på kollektivtrafiken.</p> <p>Vi Socialdemokrater anser att Skövde kommun redan nu aktivt deltar i omställning av energisystemet. Skövde har genom satsning på fjärrvärme med avfalls- och fliseldning kraftigt minskat användandet av fossila bränslen. Fjärrvärmeanläggningarna i de mindre orterna möjliggör användandet av lokalproducerade bränslen. Vindkraft får i vår kommun ses som ett komplement till satsningar som redan är gjorda.</p> <p>Varje kommun bör delta i omställningen av energisystemet utifrån sina förutsättningar. Skövde ligger i en kuperad jordbruksbygd och genom den utbyggnad av biogasanläggningen som kommunfullmäktige beslutat och en biogasstrategi kan vi göra stor nytta inom de områden som lämpar sig bäst för vår kommun.</p> <p>Skövde kommun är mindre lämplig för vindkraft på grund av bebyggelsestruktur och brist på goda vindförhållanden. Vindkraftsplanen bör avspegla dessa förhållanden.</p> <p><i>Lars-Erik Lindh</i> <i>Gruppledare, Socialdemokratiska fullmäktigegruppen</i></p>	<p>De områden som inte pekats ut som lämpliga vindkraftsområden berörs i regel av ett flertal till vindkraften 'motstående' intressen eller är sett till sin yta relativt små. Därför är kommunens förhållning avseende frågan om lämpligheten för vindkraft i dessa områden restriktiv.</p>
10	<p>FOLKPARTIET LIBERALERNA SKÖVDE</p> <p>Folkpartiet är positivt till att vindkraftsplanen har tagits fram.</p> <p>Vi föreslår dock följande förtydliganden i planen:</p> <p>I vindkraftsplanen beskrivs på många sidor stora och små hinder för en utbyggnad av vindkraften. Mycket lite skrivs om varför vi bör göra en satsning på den förnyelsebara energikällan vindkraft. För att kunna göra en objektiv bedömning av för- och nackdelar med vindkraft bör vindkraftens positiva effekter för vår miljö och energiförsörjning beskrivas mer utförligt.</p>	<p>10.1) Noteras.</p>

<p>Förslag: ”Vindkraften är en förnyelsebar och ren energikälla. Den medför överhuvudtaget inga utsläpp av miljöskadliga ämnen i förhållande till en utbyggnad av andra icke förnybara energikällor som baseras på fossila bränslen, såsom kol och olja. Om ett vindkraftverk på 2 MW ersätter kolproducerad el motsvarar detta minskad brytning av nära 2200 ton kol/år, minskade koldioxidutsläpp med ca 6,5 ton/år, minskade kvävedioxidutsläpp med ca 5,5 ton/år.</p> <p>Vindkraften lämnar inga spår efter sig i naturen i framtiden. När verket är nedmonterat, återställs marken och inom några år är platsen åter i ursprungligt skick.”</p> <p><u>Fler skäl till en vindkraftsutbyggnad:</u> Vi instämmer i miljökonsekvensbeskrivningens bedömning att etableringen av vindkraftverk i kommunen har kumulativa effekter som gynnar utvecklingen av ett långsiktigt hållbart samhälle. (sid 97). Vidare sägs att vindkraften kan komma att utgöra en extra inkomstkälla till markägare som i regel har rätt till ekonomisk kompensation vid byggnation av vindkraftverk.</p> <p>En ytterligare positiv effekt är ifall boende i Skövde kommun erbjuds möjlighet till delägarskap i framtida vindkraftverk. Detta blir allt vanligare i Sverige och bör nämnas i Vindkraftsplanen. I Tyskland är 90% av vindkraften andelsägt av ca 200 000 privatpersoner. Motsvarande gäller för Danmark. Tyskland och Danmark är de europeiska länder som har byggt ut vindkraften allra mest. Den vindkraftspark på åtta vindkraftverk som ett mindre energibolag i trakten planerar på Norra Billingen ovanför Ljungstorp skall bli andelsägt. Andelarna erbjuds till bolagets kunder.</p> <p>Folkpartiet anser att huvuddelen av kommunens vindkraftverk skall lokaliseras uppe på Billingen. Det är beklagligt att man i Vindkraftsplanen mycket snabbt avfärdar Billingen som en tänkbar plats för vindkraft.</p> <p>Fördelarna för vindkraft på Billingen är många.</p> <p>Vindkraftverk drivs av vind. Uppå berget är det utmärkta vindförhållanden enligt den vindkartering som Energimyndigheten låtit genomföra. Avsevärt bättre än de i östra delarna av kommunen.</p>	<p>10.2) I jämförelse med andra markanvändningsintressen kan vindkraftverk anses som reversibla, se kapitel ”<i>Förhållningssätt till vindkraft och dess visuella påverkan</i>”.</p> <p>Eftersom vindkraftverk dock utgör en direkt fysisk påverkan på miljön i form av bl.a. betongfundament, kabeldragningar och tillfartsvägar anser kommunen att lokaliseringsfrågan ska beaktas i varje enskilt vindkraftsärende.</p> <p>10.3) I miljökonsekvensbeskrivning nämns under ”<i>Vilka är de sociala och ekonomiska konsekvenserna?</i>” att ”<i>en ytterligare positiv effekt är ifall boende i Skövde kommun erbjuds möjlighet till delägarskap i framtida vindkraftverk</i>”.</p> <p>Kommunen ser positivt på samägandeformer av vindkraftverk, vilket kommer förtydligas i vindkraftsplanen.</p> <p>10.4) Trots goda vindförhållanden har inget riksintresse för vindkraft pekats ut på Billingenberget. I vindkraftsplanen har inget generellt ställningstagande tagits varken avseende riksintresset för naturvård eller riksintresset för friluftsliv, se respektive delkapitel. Detta är en förändring jämfört tidigare ställningstagande i kommunens översiktsplan ”<i>Framtidsplanen 2015</i>”.</p> <p>Följande intressen som berör Billingen området har bedömts som olämpliga för vindkraft.</p>
--	--

<p>I kommunens östra del, där man föreslår vindkraftsutbygganden, bor många människor som kan anse sig bli störda av vindkraftverk. Uppe på Billingen bor få. Det är ingen risk att någon störs. Inte heller störs utsikten nämnvärt för övriga Skövdebor.</p> <p>I stället för att sprida ut vindkraftverk på många platser i östra Skövde är det bättre att koncentrera kraftverken till en eller ett par vindkraftsparker på Billingen.</p> <p>Långt innan planerna på att utveckla vindkraften i Sverige började ta form förklarades hela Billingen vara av riksintresse för naturvård och friluftsliv. Dessa s k riksintressen används i planen som skäl för att inte etablera vindkraft på Billingen. Man får då väga dessa intressen mot de goda skälen för vindkraft som nämns ovan. Det finns stora områden på Nord Billingen där det är helt omöjligt att bedriva friluftsliv. Terrängen är mycket oländig och svårforcerad. Någon naturvård förekommer inte i någon större utsträckning om man inte räknar med den omfattande skogsavverkningen som skett de senaste åren.</p> <p>Lämpliga områden för vindkraftverk är på ömse sidor om den raka delen av Lerdalavägen. Då kommer vindkraftverken att placeras relativt långt från bergskanten mot Skövde tätort. Etableringen öster om vägen kan ske norr om naturreservatet Blängmossen och det ”tysta” område som kommunen inrättat där.</p> <p>Även på Syd Billingen finns flera lämpliga områden för vindkraft. T ex norra delen av Syd Billingen söder om Skaravägen.</p> <p>Falköpings och Skaras kommungränser går upp på Billingen varför det är nödvändigt och mycket lämpligt att samverka med dessa kommuner om en vindkraftsutbyggnad på Billingen. Ett exempel kan vara att samarbeta med Skara kommun vid planeringen av vindkraftsparken ovanför Ljungstorp.</p> <p>Folkpartiet önskar att ovanstående beskrivna förändringar och tillägg till vindkraftsplanen genomförs och</p>	<p>Natura 2000</p> <ul style="list-style-type: none"> - Naturreservat - Landskapsbildskydd - Klass I-II områden enligt kommunens naturvårdsplan - Tysta områden - Bergs socken, p.g.a. kulturhistoriska intressen - Områden vars avstånd understiger 500m till befintlig bebyggelse - Rasbranter <p>Den sammanvägda bedömningen av berörda markanvändningsintressen innebär att inga lämpliga områden för vindkraft pekas ut på Billingen</p> <p>Se även svar 1.1).</p> <p>Delar av markområdena väster om s.k. raka linan på Lerdalavägen ligger inte i Skövde kommun. Det samma gäller markområden söder om Skaravägen.</p> <p>Vid några av de större lämpliga områdena som planen pekar ut i öster, ligger nära eller i direkt anslutning till områden som grannkommunerna Tibro och Hjo pekat ut som viktiga områden för vindkraft.</p>
---	--

	<p>tillstyrker i övrigt innehållet i planen.</p> <p><i>Douglas Hjalmarsson</i> <i>För Folkpartiet Liberalerna Skövde</i></p>	
11	<p>KRISTDEMOKRATERNA</p> <p>Vi anser att Skövde vindkraftsplan är väl genomarbetad och utgör ett gott stöd vid framtida planering av var och hur vindkraftverk skall placeras i kommunen.</p> <p>Vi delar den inställning som redovisas i planen och som innebär att planen endast är en översiktlig redogörelse för inom vilka områden placering av vindkraftverk för närvarande kan anses lämplig. Förändringar rörande byggnader och fastigheter kan leda till omprövning av vissa ställningstaganden i planen.</p> <p>Planen redovisar utförligt de aspekter man bör ta hänsyn till vid etablering av vindkraftverk och bör därför ses som ett viktigt verktyg vid den utvärdering som alltid föregår varje tillståndsgivning.</p> <p>För att begränsa den visuella påverkan på landskapsbilden förordar vi etablering av flera verk i grupp framför enstaka verk spridda över ett större område. Vidare bör man begränsa sig till de så kallade 1 och 2 områdena enligt sidan 61 i planen. Vi anser också att det är nödvändigt att noggrant studera den visuella påverkan som vindkraftverken ger på landskapet bl a genom omfattande fotomontage i samband med tillståndsgivningen.</p> <p>På sid. 82, 4:e stycket inom den röda ramen står. ”Verkens torn och rotor bör vara fria från reklam.” Vi förordar att <u>bör</u> byts mot <u>skall</u>. Att verkens generatorhus förses med tillverkarens logotype som idag är brukligt har vi inget emot.</p> <p><i>Björn Carlsson</i> <i>Ledamot av Byggnadsnämnden</i></p>	<p>11.1) Områden < 40 ha utgår. Se svar 1.1).</p> <p>11.2) Justeras.</p>
12	<p>CENTERPARTIET</p> <p>Centerpartiet anser att Skövde i grunden skall ha en positiv inställning till etablering av vindkraft i Skövde kommun. Omställningen av energisystemet kräver att förnyelsebar energi byggs ut avsevärt för att trygga elförsörjningen i framtiden.</p> <p>Skövde vindkraftsplan har ett bra upplägg och belyser på ett bra sätt olika markintressen. Avvägningarna är i stort väl gjorda, men Centerpartiet tillföra följande</p>	

<p>synpunkter.</p> <p>Centerpartiet anser att i kommande revidering av befintlig översiktplan skall kommunen verka för ett ökat byggande av vindkraft. Detta främst inom så kallade tysta områden samt delar av friluftsområden. I planförslaget är dessa områden skyddade då de redan är tagna i befintlig plan.</p> <p>Centerpartiet ser gärna att vindkraft i möjligaste mån etableras i vindkraftsparker, då ges bättre förutsättningar för acceptans hos medborgarna för en utökad etablering av vindkraft. Detta innebär inte att enskilda verk skall stoppas, utan att kommunen bör försöka få samverkan till stånd vid eventuell etablering.</p> <p>Områdena 2.1 och 2.2 vid Klyftamon bör klassas om till mindre klass 1 områden, de ligger helt rätt för vindkraft och har förhållandevis bra vind. Eventuellt skall de även klassas som ett gemensamt område.</p> <p>Ett flertal andra klass 2 områden kan anses vara bra områden för vindkraft, varför skrivningen för klass 2 områden bör ändras. Ordet tänkbar bör bytas ut till något mindre tvetydigt såsom möjlig. Till detta bör i varje områdesbeskrivning förtydligas vad som prioriterar ned området till klass 2, inte dagens svepande formulering, ”motstående intressen”.</p> <p>I vindkraftsplanen finns inte öppningar med för att samhället förändras, främst då fastigheterna. Inlösen av fastigheter samt ny bebyggelse inom typområdena, hur skall kommunen ställa sig till detta. Vid en vindkraftsetablering på 150-300 miljoner är det naturligt att man vill lösa in någon fastighet, för att få optimal lönsamhet. Inom några år kommer troligtvis krav på byggnation inom aktuella typområden, vilken status har då ett antagen vindkraftsplan. Ett förtydligande önskas.</p> <p>Det tysta området vid Klyftamon är fastställt i befintlig översiktplan. Centerpartiet anser att denna klassning skall ändras för att kunna bygga mer vindkraft i området. Vindkraftverken blir allt tystare och brusar mindre än omgivande skog, till detta kommer att det bedrivs</p>	<p>12.1) Vindkraftsplanen redovisar flera möjliga områden i kommunen där det är lämpligt att etablera grupper av vindkraftverk utan att behöva göra intrång i de tysta områdena.</p> <p>12.2) Se svar 1.1).</p> <p>12.3) Områdena i fråga utgår. Detta mot bakgrund av ett flertal i området förekommande intressen. Se svar 3.5).</p> <p>12.4) Ställningstagande för områdesklassning förtydligas, se svar 1.1). Formuleringen ”motstående intressen” är en allmängiltig beskrivning. Vilka de motstående intressen är framgår utav respektive områdesbeskrivning. Exempel på motstående intressen är försvarsmaktens intressen, landskapsbild, naturvärden etc.</p> <p>12.5) Översiktplanen och dess tematiska tillägg ska ses som ett levande dokument som varje mandatperiod aktualitetsförklaras enligt PBL 4 kap 14 §. Vid ett enskilda ärendet ska en lämplighetsbedömning göras utifrån gällande förutsättningar vid aktuell tidpunkt. Ny bebyggelse inom ett prioriterat vindkraftsområde bör prövas restriktivt.</p> <p>Vindkraftsplanen kompletteras med lantmäteriets informationsblad som tar upp fastighetsrättsliga frågor. Se <i>bilaga 1</i> i utställningshandlingarna.</p> <p>12.6) Se svar 3.5).</p>
---	--

	<p>ett aktivt skogsbruk i närområdet varför det ofta förekommer mer frekventa störningar redan idag.</p> <p><i>Orvar Eriksson, Leif Johansson</i> <i>Centerpartiet i Skövde</i></p>	
13	<p>SVERIGEDEMOKRATERNA I SKÖVDE KOMMUN</p> <p>Vi bedömer Skövde vindkraftsplan som väl utförd där hänsyn tagits till de flesta intressen som kan skapa konflikt för uppförande av vindkraftverk i kommunen. Dock anser vi att lokalbefolkningens eventuella motstånd till byggnation av dylika verk i sin närhet ska väga tungt när tillstånd skall övervägas i varje enskilt fall.</p> <p>Vi ser, som det också anges i texten, Skövde vindkraftsplan som ett levande dokument, vilket kan innebära att ny byggnation inom nu lämpliga områden kan ändra förutsättningarna för nya vindkraftverk.</p> <p>Vår kommun tillhör inte de områden med de bästa vindförutsättningarna och därför finns ingen anledning att ”forcera” aktivt för att snabbt etablera nya vindkraftverk. Ty, det verkar vara en allmän uppfattning, att många är för vindkraft, ”så länge det inte står ett verk utanför mitt köksfönster!”.</p> <p>Vi står ju än bara i början av de nationella målen om vindkraftens utbyggnation så en viss återhållsamhet bör finnas. Ett exempel på att förfula landskapet är att åka E20 från Skara mot Götene där det snart står ett vindkraftverk på varje gårde. Det är inte estetiskt tilltalande och så vill vi inte ha det i vår kommun.</p> <p><i>J-Å Johansson.</i> <i>Sverigedemokraterna i Skövde</i></p>	<p>13.1) Noteras.</p> <p>13.2) Kommunens intentioner är att landskapet skall utnyttjas effektivt. Detta torde innebära att färre men större verk är att föredra framför fler och små, samt att etablering av verk i grupper är att föredra framför lokaliseringen av enstaka verk.</p> <p>13.3) För att uppnå en strukturerad vindkraftsutbyggnad pekas områden < 40 ha inte ut som lämpliga områden för vindkraftsetableringar.</p>

	MYNDIGHETER M FL	
14	<p>FÖRSVARSMAKTEN HKV</p> <p><u>Synpunkter på texten</u> På sid 51 finns en text om riksintresset för totalförsvaret. I stycke 2 bör texten revideras något. Det är framför allt den del av riksintresset som inte redovisas öppet i översiktsplanerna som kan påverkas av höga objekt som vindkraftverk. Det finns dock behov av hinderfrihet närmast skjutfältsgränsen p.g.a. samövningar mellan mark- och flygförband. En sådan gräns är under framtagande och kan skickas till kommunen i form av en shape-fil inom någon vecka. Detta område bör läggas in på kartan på sid 53.</p> <p><u>Synpunkter på karta sid 53</u> Höjdbegränsningar på vindkraftverk kan påräknas innanför den grönstreckade linjen som gäller inflygningen till Karlsborgs övningsflygplats.</p> <p>Försvarsmakten har uppdaterat underlaget avseende riksintresseredovisningen av skjutfält och flygplatser. Den rödstreckade linjen runt Skövde skjutfält kan behöva revideras efter det nya underlaget. Riksintressenas omgivningspåverkan är främst av buller vilket påverkar möjligheten till nyetablering och utbyggnad av bostäder och annan störningskänslig bebyggelse och hindrar inte att i sig vindkraftverk byggs inom detta område, utanför övnings- och skjutfältsgränsen. Därför är det mer relevant att det hinderfria området läggs in på denna karta.</p> <p><u>Synpunkter på föreslagna vindkraftsområden</u> Ett av de föreslagna områdena, 2.6, är helt i konflikt med totalförsvarets intressen och bör utgå ur planförslaget. Område 2.8 ligger väl nära skjutfältet men Försvarsmakten bedömer att området ligga kvar i planförslaget. En närmare analys görs om ett konkret projekt blir aktuellt inom området och exakta höjder och positioner för vindkraftverk finns tillgängliga.</p> <p><i>Anders Järn</i> <i>Chef produktionsledningens Infrastrukturavdelning</i></p> <p><i>Cecilia Häckner</i></p>	<p>14.1) Justeras.</p> <p>14.2) Justeras.</p> <p>14.3) Plantexten kompletteras med upplysning om nya uppgifter om hinderfrihet.</p> <p>14.4) Område 2.6 utgår.</p>
15	<p>LANTMÄTERIMYNDIGHETEN I SKÖVDE</p> <p>Lantmäterimyndigheten i Skövde kommun framför följande synpunkter</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> - Redovisningen av gällande strandskydd behö- ver revideras efter länsstyrelsens genomgång (sid 42) - Förslaget bör kompletteras med ett avsnitt som belyser fastighetsrättsliga genomförandefrågor. <p><i>Peter Nyström Stadsbyggnadschef Plan, Bygg och Lantmäterikontoret</i></p>	<p>15.1) Länsstyrelsens reviderade strandskydds- lager läggs in i planen.</p> <p>15.2) Lantmäteriets informationsblad som bl.a. tar upp fastighetsrättsliga genomförandefrågor bifogas till handlingar som bilaga.</p>
16	<p>VÄSTTRAFIK</p> <p>Västtrafik tackar för vindkraftsplanen daterad 2009-08- 17.</p> <p>Vindkraftsplanen syftar till att identifiera intressanta områden för etablering och att redovisa områden som bedöms olämpliga för vindkraftverk. Vindkraftsplanen tar även fram riktlinjer för hur etablering av vindkraf- ten lämpligen bär ske. Dokumentet kommer sedan att ligga till grund för beslut om etablering av vindkraft i Skövde kommun.</p> <p>Västtrafik är angelägen om att nya planer tillgodoser kollektivtrafikens behov på ett bra sätt d.v.s. i enlighet med Västtrafiks övergripande mål, strategier och be- fintliga planer.</p> <p>Då vi inte kan se några problem med den föreslagna vindkraftsplanen under de förutsättningar som råder idag, har vi inga synpunkter.</p> <p><i>Kerstin Omland Trafikutvecklare</i></p>	
17	<p>VÄGVERKET</p> <p>Inför etablering av vindkraftverk bör hänsyn tas till transporterna av verken till den aktuella platsen. Da- gens verk är av den storleken att de påverkar både ge- nom sin vikt och sin längd. Dispenser kan komma att krävas för extra långa fordon och den allmänna vägens bärighet och ev. tjälensättning ska också tas med i planeringen. För övrigt har vi inget att invända mot vindkraftsplanen.</p> <p><i>Ann-Charlotte Eriksson Vägverket Region Väst, Lokalkontor Mariestad</i></p>	<p>17.1) Planen kompletteras med notering om att Vägverkets vägtransportledare i varje enskilt vindkraftsärende skall kontaktas i tidigt skede.</p>
18	<p>TELIA SONERA AB</p> <p>TeliaSoneras telenät kan störas av olämpligt placerade¹</p>	

	<p>vindkraftverk. Detta gäller främst radioanläggningar med radiolänkstråk som i värsta fall kan behöva flyttas eller ersättas med annan telelösning.</p> <p>Av ovannämnda skäl måste TeliaSonera ges möjlighet att inkomma med synpunkter t.ex. i samband med ev. upprättande av detaljplan och vid varje enskild bygglovprövning.</p> <p>Objekten prövas om möjligt individuellt varför vi önskar koordinater i RT 90 2,5 gon V med meter-noggrannhet. Vidare önskas upplysning om tänkt navhöjd och rotordiameter. Förfrågningarna kan sändas till funktionsbrevlådan Telia-Vindkraft@teliasonera.com</p> <p>¹Vindkraftverk i olämpliga lägen kan medföra kraftiga störningar på radio- och teleutrustning i befintlig radiolänkstation samt på radiobaserade teleförbindelser till och från stationen. Det är därför viktigt att hänsyn tas till befintliga anläggningar. För att undvika störningar på befintlig radiokommunikation krävs en frizon om ca 100 meter på var sida om länkstråket samt ca 350 meter runt antennbäraren. För radiolänkstråk i lågt frekvensband gäller 350m.</p> <p><i>Mikael Ostwald</i></p>	18.1) Noteras.
19	<p>POLISMYNDIGHETEN I VÄSTRA GÖTALAND</p> <p>Polismyndigheten har beretts tillfälle att lämna synpunkter med anledning av samråd angående vindkraftsplanen för Skövde kommun.</p> <p>Polismyndigheten har inget att erinra mot planen eller samrådsförfarandet.</p> <p><i>Lars-Göran Wennerholm</i> <i>Bitr polisområdeschef</i></p>	
20	<p>RÄDDNINGSTJÄNSTEN ÖSTRA SKARABORG</p> <p>Räddningstjänsten Östra Skaraborg avger följande yttrande:</p> <p>Från räddningstjänstsynpunkt finns inget att erinra under förutsättning att</p> <ul style="list-style-type: none"> - räddningstjänstens behov av framkomlighet för räddningsfordon tillgodoses, - anläggningsinnehavaren medverkar i planering av räddningsinsatser på hög höjd och även är beredd att medverka till anskaffning av lämplig räddningsutrustning - störningar på Räddningstjänstens utrustning 	20.1) Handlingen kompletteras avseende räddningstjänstens krav på framkomlighet.

	<p>vid dess mast- och teknikbyggnad för bl a radiolänktrafik som är belägen i närområdet, inte kommer att ske. Härvid skall särskilt beaktas förhållandena i samband med inkoppling och leverans av ström till elnät.</p> <p>Ett projekt rörande höghöjdsräddning (utsättning av person i nöd på hög höjd) avseende förmåga utrustning och utbildningsbehov pågår för närvarande inom Räddningstjänsten. Höghöjdsräddning är en mycket avancerad och speciell räddningsuppgift och kontakter tas med övriga räddningstjänstorganisationer inom Skaraborg syftande till gemensam förmåga.</p> <p><i>Göran Anderberg Hans Ingbert Räddningschef Stf räddningschef</i></p>	20.2) Detta får prövas i varje enskilt vindkraftsärende.
21	<p>TRANSPORTSTYRELSEN</p> <p>Transportstyrelsen, luftfartsavdelningen har av länsstyrelsen i Västra Götalands län fått möjlighet att yttra sig över Skövde vindkraftsplan, tematiskt tillägg till framtidsplan 2015, Skövde kommuns översiktsplan. Planens syfte är att identifiera intressanta områden för etablering av vindkraftverk och att redovisa de områden som bedöms som olämpliga för vindkraftverk.</p> <p>Transportstyrelsen, luftfartsavdelningen har tagit del av planförslaget och har följande synpunkter,</p> <p><u>Vindkraft och luftfart</u> Vindkraftverk kan påverka den radioutrustning som krävs för att kunna ta sig mellan flygplatser. De störningar som i första hand kan förutses vad gäller navigerings- och inflygningshjälpmedel och flygradarutrustning är störningar genom reflektion av utsända signaler mot vindkraftverkets torn och rotorblad. De reflekterade signalerna kan ge upphov till felaktig bäringsinformation men även medföra en utsläckning av signalen.</p> <p>Störningens storlek är svår att förutbestämma och är beroende av ett flertal faktorer så som navigeringsutrustningens typ, dess placering, utformning och material samt omgivande terräng.</p> <p>Vindkraftverk placerade inom skyddsområde för navigeringsutrustning för luftfarten kan komma att orsaka störning och en noggrann utredning måste göras i varje enskilt fall. När det gäller fristående luftfartsanläggningar ute i terrängen som inte tillhör en flygplats görs denna utredning av Luftfartsverket i egenskap av saksägare. När det gäller luftfartsanläggningar som tillhör</p>	

<p>en flygplats (inflygningshjälpmedel) svarar respektive flygplats för utredning.</p> <p>I avsnittet ”Luftfarten” i vindkraftsplanen finns ett flertal felaktigheter som bör korrigeras innan planen ställs ut.</p> <p>De höjdbegränsande områdena som finns runt en flygplats bör inte benämnas cirklingyta och racertrackyta. Dessa områden heter BCL-F ytor.</p> <p>Den MSA-påverkade ytan består av en cirkel med radien 55 km, vilket utgår från ett av flygplatsens landningshjälpmedel, det vill säga ytan sträcker sig alltid så långt. Skövde kommun ligger inom den MSA-påverkade ytan för Skövde, Jönköping, Falköping och Lidköping/Hovby flygplatser. Dessa flygplatser bör, i egenskap av verksamhetsutövare, få ta del av planförslaget då det kan komma att påverka deras verksamhet. Transportstyrelsen arbetar endast med civil luftfart varpå Såtenäs och Karlsborg flygplatser inte behandlas i detta yttrande eftersom de är militära.</p> <p>Den karta som redovisas på sida 53 i planen bör kompletteras med aktuella höjder eftersom stora delar av kartans funktion och läsbarhet försvinner utan aktuell hinderangivelse.</p> <p>Transportstyrelsen är inte delaktig i lokaliseringsprövning av vindkraftverk eller andra byggnadsverk, d.v.s. lokaliseringsprövningar ska inte anmälas till Transportstyrelsen. Lokalisering sker hos LFV Flygtrafik-tjänst.</p> <p><u>Markering av byggnader, master och andra föremål</u> Skövde kommun har i avsnittet ”luftfart” skrivit att hinder ska markeras enligt luftfartsverkets regler (LFS 2009:46 GEN). Uppgifterna är felaktiga och bör korrigeras innan planen ställs ut. Transportstyrelsen har till uppgift att besluta om markering av hinder, därför ska en ansökan om markering av byggnader, master och andra föremål sändas till Transportstyrelsen för beslut.</p> <p>Transportstyrelsen fattar beslut angående markering av hinder enligt Luftfartsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om markering av byggnader, master och andra föremål, LFS 2008:47. Enligt gällande föreskrifter ska alla föremål över 20 meter utanför tätort respektive 45 meter i övrigt meddelas Transportstyrelsens luftfartsavdelning som beslutar om och, i förekommande fall, hur föremålet ska markeras.</p>	<p>21.1) Cirklingyta och Racertrackyta kommer i utställningshandlingen ändras till samlingsbegreppet BCL-F ytor.</p> <p>21.2) Skövde, Jönköping, Falköping och Lidköping/Hovby flygplatser har fått ta del av samrådshandlingen.</p> <p>Samråd har skett med försvarsmakten.</p> <p>21.3) Dokumentet kompletteras med sektion över höjdbegränsande ytor.</p> <p>21.4) Justeras.</p> <p>21.5) Text justeras till lag nr ”LFS 2008:48”</p>
---	--

	<p>Här vill Transportstyrelsen också nämna att Luftfartsstyrelsen inte längre existerar då myndigheten gick upp i Transportstyrelsen den 1 januari 2009. Uppgifterna angående anmälan till Luftfartsstyrelsen på sid 54 i vindkraftsplanen bör därför också korrigeras.</p> <p><u>Vindkraftsplanens områdesbeskrivningar</u> Vad gäller vindkraftsplanens områdesbeskrivningar så kan Transportstyrelsen, av de kartor som finns i planförslaget, utläsa att områdena 2.3, 2.4, 2.5 och 2.9 ligger inom eller gränsar till BCL-F ytorna för Skövde flygplats. Flygplatsen bör därför få ta del av planförslaget då det kan komma att påverka deras verksamhet.</p> <p><u>Övrigt</u> Blankett för ansökan om hindermarkering, föreskriften ”luftfartsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om markering av byggnader, master och andra föremål” (LFS 2008:47) samt ytterligare information om luftfartens intresse i den fysiska planeringen finns tillgängligt på adressen www.transportstyrelsen.se under rubriken ”Luftfart” – ”Bebyggelse och flyg”. BCL-F 2.2 finns under rubriken Regler för luftfart, Författningar för luftfart, LFS 1997:49.</p> <p><i>Lars Ehnbohm</i> <i>Sakkunnig fysisk planering</i></p>	<p>21.6) Dessa områden ligger <u>inte</u> inom den figur som vi redovisar på sida 53. Noteras dock att vindkraftens intressen i dessa områden kan komma att inskränkas p.g.a. att dem ligger i närhet av BCL-F ytorna för Skövde flygplats.</p>
<p>22</p>	<p>JÖNKÖPINGS AIRPORT</p> <p>I dagsläget har vi inget att erinra om era planer. Vi avväntar det reviderade förslaget.</p> <p><i>Anders Hallin</i> <i>Administrativ koordinator</i></p>	
<p>23</p>	<p>SJÖGERSTADS EDF ek.för.</p> <p>De potentiella vindkraftsområdena 1.4 och 1.5 öster om Vreten ligger längst ut i Sjögerstads elnät. Elnätet är här inte dimensionerat för inmatning av vindkraftverk och etablering här kommer därför att medföra omfattande ombyggnads och förstärkningsarbeten.</p> <p>En större produktion i dessa områden skulle kanske kunde matas in i Vattenfall Regionnätets 40 kV:s ledning som går i öst-västlig riktning genom området.</p> <p><i>Ulf Jonsson</i> <i>SJÖGERSTADS EDF ek.för.</i></p>	<p>23.1) Detta kommer att nämnas i områdesbeskrivningen i utställningshandlingen.</p> <p>23.2) Noteras.</p>

<p>24</p>	<p>TERACOM</p> <p>Teracom har givits möjlighet att yttra sig över vindkraftsplan för Skövde kommun.</p> <p>Teracom ser positivt på utbyggnad av vindkraft i Sverige. Men det kan i vissa fall uppstå konflikter mellan vindkraftverkens placering och befintliga radiokommunikation. Den radiokommunikation som Teracom svarar för är bland annat utsändning av radio och TV till allmänhet samt överföring av digital information i ett landsomfattande radiolänknät.</p> <ul style="list-style-type: none"> - I nu aktuell vindkraftsplan finns speciellt två områden som inte lämpar sig för etablering av vindkraftverk. Ett område öster om Skövde flygplats samt delar av området öster om Igels-torp. - Etablering av vindkraftverk inom störzonen för slavstationen norr om Lerdala är olämplig. <p>De områden som avses framgår av bifogad karta där störzonerna för radiokommunikation är markerade som streckade zoner i rött. Planerade vindkraftverk är markerade med röda fält hämtade från samrådshandlingarna.</p> <p>För att Teracom ska kunna bedöma ett vindkraftverks eventuella påverkan på radiokommunikationen måste bland annat verkets position finnas. Dessa uppgifter saknas i samrådshandlingarna varför Teracom inte kan uttala sig i detalj om vindkraftverk placering inom Skövde kommun kan komma att störa radiokommunikationen.</p> <p>I samband med att respektive vindkraftsverks positioner har bestämts förutsätter Teracom att koordinering görs via Teracoms webb med adress www.teracom.se/vindkraft.</p> <p><i>Rolf Nordgren</i> <i>Fastighetsjurist</i></p>	<p>24.1) Vilka områden som berörs av Teracoms radiolänkförbindelser förtydligas i respektive områdesbeskrivning.</p> <p>24.2) Områdena 2.1, 2.2 och 3.1 utgår. Detta dels eftersom mottagningen för TV och radio riskerar att störas för bostäder norr om område 2.1 samt mot bakgrund av ett flertal andra intressen se svar 3.5).</p> <p>24.3) Vindkraftsplanen är av övergripande karaktär, varför inga koordinatangivelser kan ges.</p> <p>24.4) Att tidigt samråd ska ske avseende verkens eventuella påverkan på radiokommunikationen förtydligas i vindkraftsplanen i kapitlet "Infrastruktur".</p>
<p>25</p>	<p>BANVERKET</p> <p>Banverket har erhållit samrådshandlingar för "Vindkraftsplan för Skövde kommun" och vill framföra följande synpunkter:</p> <p><u>Ärendet</u> Skövde kommun har upprättat en vindkraftsplan som ett tematisk tillägg till översiktsplan "Framtidsplan</p>	

<p>2015". Vindkraftsplanen redovisar vilka områden som bedöms som lämpliga för etablering av vindkraftverk, allmänna riktlinjer gällande placering och utformning och vad som gäller vid ansökan om etablering.</p> <p><u>Järnvägen</u> Västra stambanan sträcker sig genom Skövde kommun och är av riksintresse för kommunikationer enligt miljöbalken 3 kap § 8.</p> <p>Redovisning av infrastrukturen och järnvägens intressen.</p> <p>I kapitlet markanvändningsintressen berörs infrastrukturen och järnvägen endast genom angivelser av generella skyddsavstånd som bör beaktas vid vindkraftsetablering.</p> <p>För att få en bättre förståelse för de planeringsförutsättningar som råder i Skövde kommun är det önskvärt med en beskrivning av infrastrukturen med en tillhörande karta där riksintressena för kommunikationer redovisas. Möjligheter till anslutning till vägnätet till och från vindkraftsområdena är exempelvis en förutsättning för utbyggnad. (det kommer troligen att uppkomma ett behov av att anlägga nya vägar inom vindkraftsområdena och/eller at förstärka befintliga vägar.)</p> <p><u>Avstånd till järnväg</u> I planen framgår det tydligt och klart vilka generella skyddsavstånd till järnvägen som bör beaktas vid vindkraftsetablering, vilket Banverket anser är bra.</p> <p>Banverket vill även informera om att det finns riktlinjer för lämpligt avstånd till vindmätningmaster. Vid etablering av master för vindmätning bör avståndet till järnvägsbank/kontaktledning vara minst totalhöjden. Banverket rekommenderar att avståndet mäts från spårmittpå järnvägen, vilket i praktiken innebär att avståndet ska vara totalhöjd + 10 meter från spårmittpå.</p> <p><u>Föreslagna vindkraftsområden</u> Banverket har inget att erinra mot föreslagna områden förutsatt att nedanstående synpunkter beaktas, särskilt vid etablering i närhet av järnvägen och i föreslagna områden 2:9 och 3:4. Banverket vill även understryka att den sammanlagda arealen i områdena 2:9 och 3:4 kommer att minska när hänsyn tas till järnvägen.</p> <p><u>Anläggandet av vägar inom vindkraftsområdena</u> Uppkommer behov av att anlägga anslutande vägar inom vindkraftsområdena till vindkraftverken i korsning med Västra Stambanan, bör korsningen vara planskild.</p>	<p>25.1) Planen kompletteras med lydelse om att Vägverkets vägtransportledare skall kontaktas ett tidigt planeringsskede för att hitta lämpligaste transportväg.</p> <p>25.2) Kompletteras.</p> <p>25.3) Avgränsingen av område 2.9 justeras och område 3.4 tas bort ur planförslaget. Se även svar 1.9.</p> <p>25.4) Noteras.</p>
--	--

<p>Samråd med Banverket behöver ske i god tid.</p> <p><u>Korsningsavtal</u> Uppkommer behov av att anslutas till elnätet via markkabel i korning under banvall, krävs särskilt tillstånd av Banverket genom att ett s.k. korsningsavtal för ledning upprättas. Ansökningsformulär, checklista samt berörda föreskrifter och standarder inom området finns på Banverkets webbsida www. Banportalen.se. Information kan även fås på telefon 016-172800.</p> <p><u>Radio och telekommunikation</u> Vid utbyggnad av master och vindkraftverk kan det finnas risk för störningar i radiotrafiken och därmed även i trafikledningssystemet för järnvägen. Det finns en viss risk för störning i föreslagna vindkraftsområden 2:9 och 3:4. vid eventuell byggnation bör samråd med Banverket ske. Övriga föreslagna vindkraftsområden påverkar inte Banverkets radiolänkförbindelse.</p> <p><u>Tillfartsväg under byggnation och underhåll</u> Lokalisering av vindkraftverk och vindkraftsområden som ändrar trafikmängden i någon järnvägs korsning, permanent eller i samband med uppförandet av vindkraftverken, måste behandlas restriktivt. Det kan inte uteslutas att trafiksäkerheten i järnvägs korsningar påverkas negativt i dessa fall. Det gäller särskilt transporter i byggskedet då det behöver undersökas om långa långsamt gående transporter kan ta sig fram genom aktuella plankorsningar på ett trafiksäkert sätt. Annan transportväg kan behöva väljas. Om transportvägen innefattar plankorsning med järnvägen behöver samråd med Banverket ske.</p> <p><u>Övrigt</u> För närmare information om planering av ändrad markanvändning eller ny bebyggelse i närhet av järnväg se gärna Banverkets rapport "Järnvägen i samhällsplaneringen" som finns tillgängligt via webbplatsen www.banportalen.se under fliken Järnvägen i samhället och vidare under rubriken Fysisk planering.</p> <p><u>Sammantaget</u> Förutsatt att ovanstående synpunkter beaktas har Banverket inget att erinra. Banverket ser fram emot fortsatt deltagande i planprocessen. Banverket vill även påminna om vikten av att alla detaljplaner och bygglov rörande vindkraftverk remitteras till Banverket för granskning, så att vindkraftsutbyggnaden inte kommer i konflikt med järnvägen och Banverkets olika intressen.</p> <p><i>Ulla-Stina Ingemarsson Kerstin Boström</i> <i>Sektionschef Miljö- och samhällsplanerare</i></p>	<p>25.5) Noteras.</p> <p>25.6) Detta förtydligas i områdesbeskrivningen för område 2.9. Område 3.4 utgår.</p> <p>25.7) Noteras.</p>
--	---

	GRANKOMMUNER	
26	<p>GÖTENE KOMMUN</p> <p>Götene kommun har inget att erinra mot förslag till vindkraftsplan för Skövde kommun.</p> <p>Dialogen med intilliggande kommuner i gränsområden är viktig och beskrivs i planen på ett tillfredställande sätt.</p> <p><u>Sammanfattning:</u> Skövde kommun har upprättat ett förslag till Vindkraftsplan som ett tematiskt tillägg till Framtidsplanen 2015. Planen har skickats för samråd med Götene kommun med önskan om svar senast den 9 november 2009.</p> <p>Förslaget är väl genomarbetat och utmynnar i förslag till områden inom vilka vindkraft prioriteras respektive goda vindenergilägen där andra intressen prioriteras på bekostnad av vindkraftsutbyggnad.</p> <p>Vindkraftsplanen konstaterar att etablering av vindkraftverk inom en kilometer från kommungränsen skall föregås av ett samråd med grannkommunen. Önskvärt är att sådant samråd sker vid etablering inom två kilometer från kommungräns.</p> <p>Skövde kommun och Götene kommun gränsar mot varandra i Skövdes nordvästra hörn. Med de förutsättningar som anges ovan har Götene kommun goda möjligheter att påverka en eventuell etablering i närheten av kommungränsen.</p> <p><u>Verksamhetskonsekvenser:</u> Inga</p> <p><u>Miljökonsekvenser:</u> Bedöms i det enskilda fallet.</p> <p><u>Ekonomiska konsekvenser:</u> Inga</p> <p><i>Per Seiving Götene kommun</i></p>	26.1) Noteras
27	<p>FALKÖPINGS KOMMUN</p> <p>§ 189 Vindkraftsplan för Skövde kommun – samrådsyttrande</p>	

	<p><u>Kommunstyrelsens beslut</u> Falköpings kommun har inte något att erinra mot förslaget till vindkraftsplan för Skövde kommun, men vill poängtera att det kan vara av intresse att samordna planarbetet över kommungränserna för att få ett helhetsperspektiv.</p> <p><u>Bakgrund</u> Skövde kommun har upprättat "Vindkraftsplan för Skövde kommun". Planen är ett tematiskt tillägg till översiktsplanen, Framtidsplanen 2015. Planen redovisar vilka områden som bedöms som lämpliga för etablering av vindkraftverk, allmänna riktlinjer när det gäller placering och utformning samt vad som gäller vid en formell ansökan om etablering.</p> <p>Falköpings kommun har, i en samrådsremiss av den 2 september 2009, blivit inbjuden att yttra sig över "Vindkraftsplan för Skövde kommun". Denna har lämnats för yttrande till Falköpings stadsbyggnadschef Maria Bergqvist, som inte har några synpunkter.</p> <p>Falköpings kommuns fördjupade översiktsplan för vindkraft, som är på utställning till och med den 16 oktober 2009, har utpekade områden för vindkraftsetablering som angränsar till Skövde kommun. Det kan vara av intresse att samordna planarbetet för att få ett helhetsperspektiv.</p> <p>Beslutsförslaget har utarbetats av Ida Helander, strateg för hållbar utveckling, i ett tjänsteutlåtande av den 5 oktober 2009. Arbetsutskottet har behandlat ärendet under § 154/2009.</p> <p><i>Ida Helander, Strateg för hållbar utveckling</i></p>	27.1) Noteras
28	<p>TÖREBODA KOMMUN</p> <p><u>Arbetsutskottets beslut</u> Följande yttrande lämnas till Skövde kommun: Töreboda kommun har inte något att erinra mot Skövde vindbruksplan, samrådshandling 2009-08-17.</p> <p><u>Ärendet</u> Skövde kommun hade den 2 september givit bl.a. grannkommunerna tillfälle att senast den 9 november lämna synpunkter på ett förslag, som var föremål för en samrådsutställning. Det gällde Vindkraftsplan för Skövde kommun.</p>	

<p>29</p>	<p>TIDAHOLMS KOMMUN</p> <p>Skövde kommun har utarbetat ett förslag till vindkraftplan. Planen har översänts till Tidaholms kommun för yttrande. Skriftliga synpunkter på planförslaget ska lämnas skriftligen senast den 9 november 2009.</p> <p>Tidaholms kommun gränsar i norr till Skövde kommun med en mindre sträcka. Av planen framgår att ett område (Vreten 1:4) som bör prioriteras för större vindkraftsetableringar gränsar till Tidaholms kommun. Området är ca 204 ha stort. Pågående markanvändning är skogs- och jordbruk. Även pågående markanvändning i Tidaholms kommun är jord- och skogsbruk. Inga värdefulla natur- eller kulturmiljöer gränsar till Skövde.</p> <p>Som mellankommunala intressen anges att ”etablering av vindkraftverk inom ett avstånd av en kilometer till kommungränsen ska föregås av samråd med berörda kommuner”. Det anges även att det är önskvärt att samråd sker inom ett avstånd på två kilometer.</p> <p>Om en större vindkraftspark kommer att anläggas inom ovanstående område kommer det visuellt att påverka landskapsbilden i Tidaholm. Tidaholms kommun anser därför att det är bra om samråd sker på ett avstånd av två kilometer.</p> <p>Tidaholm kommun har i pågående arbete med vindbruksplan inte tagit ställning till om området som gränsar till Skövde kommun kommer att pekats ut som lämpligt område för vindkraft.</p> <p><u>Miljö- och byggnadsnämndens beslut</u> Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att för Tidaholms kommuns del inte framföra några erinringar mot förslaget till vindkraftsplan för Skövde kommun.</p> <p><i>Elsie Marie Sjögren</i> <i>Tidaholms kommun</i></p>	<p>29.1) Noteras.</p>
<p>30</p>	<p>SKARA KOMMUN</p> <p>Beslut</p> <p>Samhällsbyggnadsnämnden i Skara kommun konstaterar att Skövdes förslag till vindkraftsplan innebar att allt vindbruk i gränsen mellan våra kommuner bedöms som olämpligt. Lämpliga områden inom Skövde kommun befinner sig långt öster eller norr om den gemensamma kommungränsen. I områdesbeskrivningarna finns följaktligen inte Skara kommun med under rubriken "mellankommunalt intresse". Särskilt betonas att vindkraftverk inte bör uppföras i Billingenområdet, se</p>	

	<p>sid. 23 i samrådshandlingen.</p> <p>Skövdes samrådshandling stämmer väl överens med ställningstaganden i Skara kommuns översiktsplan och nämndens vindkraftspolicy. Där framgår att östra delen av Skara kommun, inklusive Nord- och Sydbillingen inte bör användas till storskaligt vindbruk.</p> <p>Vallebygdens Energi AB planerar emellertid för närvarande en vindkraftspark på Nordbillings höglåta i Skara kommun. Forsvarsmakten har 2009-08-25 accepterat nio av de tolv föreslagna kraftverken. Skövdes samrådshandling visar att den beräknade årsmedelvinden är som starkast just i detta område. Samhällsbyggnadsnämnden kan komma att ändra uppfattning om lämpligheten av vindbruk i detta område och har tagit initiativ till en revidering av kommunens vindkraftspolicy, så att exploatering av Nordbillings vindresurser medges. Områdets användning blir då en viktig mellankommunal fråga.</p> <p>Paragrafen förklaras omedelbart justerad.</p> <p>Bakgrund Länsstyrelsen har meddelat i brev 2009-09-08 att synpunkter på Skövdes vindkraftsplan önskas skriftligt senast den 9 november 2009.</p>	30.1) Noteras
31	<p>TIBRO KOMMUN</p> <p>Företrädare för Tibro kommun har i första hand studerat de potentiella områden för vindkraft som gränsar till Tibro kommun. Följande synpunkter lämnas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Den tematiska översiktsplanen synes välgjord och är överskådligt redovisad. Ställningstagandena verkar väl underbyggda. - Bra med ett förslag till minsta avstånd (1 km) till kommungräns för samråd med grannkommun i vindkraftsärenden. <p>Område 1.1: Den norra delen av detta område utgörs av en våtmark /mosse som även ligger i Tibro kommun. Tibro kommun har bedömt att våtmarken har visst naturvärde att den inte bör byggas med vindkraft. Om Skövdedelen av mossen bebyggs minskar naturvärdet som helhet för denna våtmark. Skövde kommun bör överväga om "våtmarksdelen" av område 1.1 ev kan utgå. Övrig del av vindkraftsområde 1.1 har preliminärt en fortsättning in i Tibro kommun varför samordning måste ske mellan kommunerna om det blir aktuellt med vindkraftsutbyggnad.</p> <p>Område 1.2: Området som följer kommungränsen söder om Höge mosse har ingen fortsättning i Tibro</p>	31.1) Planen justeras.

	<p>kommun p.g.a. en våtmark med förhöjda naturvärden och bostadsbebyggelse. Skövde kommun bör överväga om de delar av vindkraftsområdet som redovisats som klass3-områden för naturmiljön kan utgå.</p> <p>Område 1.3: Området gränsar till Tibro kommun sydväst om Tolsby. På Tibrosidan finns här bostadsbebyggelse vars skyddsavstånd (i synnerhet för större verk) sträcker sig in i Skövde kommun. Skövde kommun bör Överväga om närområdet vid kommungränsen ev kan utgå ur det potentiella vindkraftsområdet även om det kommer att ske en prövning av störningar gentemot bostadsbebyggelse i ett senare skede.</p>	31.2) Planen justeras med hänsyn till bostadsbebyggelse.
32	<p>MARIESTADS KOMMUN Kommunstyrelsens beslut Mariestads kommun har inget att erinra mot Vindkraftsplan för Skövde kommun.</p> <p>Bakgrund Skövde kommun har utarbetat ett förslag till vindkraftsplan som ett tematiskt tillägg till "Framtidsplan 2015". Mariestads kommun har beretts möjlighet att yttra sig över planen. Vindkraftsplanen redovisar vilka områden som bedöms lämpliga för etablering av vindkraftverk, allmänna riktlinjer avseende placering och utformning, samt vad som gäller vid en formell ansökan om etablering.</p> <p>Kommunledningskontoret samt miljö- och byggnadsförvaltningen konstaterar att de föreslagna områdena inte har någon direkt påverkan på Mariestads kommuns planering av vindkraft eller annan verksamhet.</p>	32.1) Noteras
	INTRESSEFÖRENINGAR	
33	<p>SKÖVDE NATURSKYDDSFÖRENING</p> <p>Skövde Naturskyddsförening har tagit del av Skövde vindkraftsplan "tematisk tillägg till Framtidsplan 2015" och här nedan följer våra synpunkter på planen.</p> <p>Skövde Naturskyddsförening tycker att vindkraftsplanen är ett mycket väl genomarbetat förslag, där stor hänsyn tagits till naturreservat, natura 2000-områden, nyckelbiotoper och andra intressanta naturområden. Vi tycker det är mycket positivt att det inte förekommer några förslag om vindkraftverk på berget Billingens platå eller slutningszoner.</p> <p>Vi ställer oss därför bakom planens förslag till de i tex-</p>	

	<p>ten utpekade områdena för vindkraft med ett viktigt undantag. Det gäller de planerade vindkraftverken väster om sjön Lången norr om Sparresäter. (område 2.1, 2.2 och 3.1)</p> <p>Vi anser att vindkraftverk i detta område är olämpligt av följande skäl:</p> <p>1. De planerade vindkraftverken ligger i kanten av ett flyttfågelstråk mellan Hornborgasjön och Östen för bl a gäss, svanar, tranor och gäss. Det finns stor risk för kollisioner med vindkraftverkens vingar. (se nedan)</p> <p>2. I området förekommer mer eller mindre regelbundet stora rovfåglar och ugglor. Vindkraftverk har på flera ställen visat sig vara mycket farligt för framför allt termikflygande fåglar såsom tranor, vråkar och örnar, som ibland krockar med kraftverkets vingar. Det är bl a känt från norska ön Smöla där minst 28 havsörnar dödats av vingarna sedan verken sattes upp. Se gärna en videofilm på Skövde fågelklubbs hemsida, där en termikflygande gåsgam krockar med en vindkraftvinge. www.skovdefagelklubb.se I ett område där det förekommer stora termikflygande fåglar är det därför olämpligt att sätta upp vindkraftverk!</p> <p>3. I området kring Sparresäter finns också rika förekomster av fridlysta fladdermöss som trivs i området på grund av rika förekomster av bl a grova ihåliga ekar, hagmarksmiljön och sjöstranden vid Lången. Det har också visat sig att fladdermöss ibland krockar med kraftverkets vingar varför det är olämpligt att förlägga ett vindkraftverk i närheten av rika förekomster av fladdermöss.</p> <p><i>Kurt-Anders Johansson Skövde Naturskyddsförening med 1000 medlemmar i Skövde kommun.</i></p>	<p>33.1) Se svar 3.5).</p> <p>33.2) Enligt uppgifter från länsstyrelsen i Västra Götalands län kommer den fladdermusinventering som påbörjades under 2008 fortsätta. Kommunen finner det skäligt att det i vissa områden kan komma att ställas krav på fladdermusinventering i samband med tillståndsgivande av vindkraftverk.</p>
34	<p>LRF KOMMUNGRUPP I SKÖVDE</p> <p>Vi ifrågasätter vindkraftsplanen helt, behövs den, vad är syftet med den? Vi undrar varför det skall vara totalstopp på Billingen där vi har de bästa vindförutsättningarna.</p> <p>2 km brett skyddsområde från sjön Östen Ramsar område där ej vindkraft är lämpligt anser vi ej är motiverat att fåglarna störs eller kolliderar med verken har vi ej observerat. Vid de fyra vindkraftverk vid Askersberga i Tidån som redan nu finns i zonen har aldrig någon död eller skadad fågel påträffats.</p>	<p>34.1) Se svar 10.4</p> <p>I kommunens mening är vindkraftsplanen ett viktigt planinstrument avseende vindkraften. Utan en översiktlig planering, som vindkraftsplanen utgör, är risken stor att helhetssynen går förlorad. Vilket i sin tur kan leda till kumulativa effekter vad gäller exempelvis samhällsbyggnadsintressen, naturvärden och rekreativa värden.</p>

	<p>Vi anser att vindutredningen ej får ligga till grund för avslag utan att varje ansökan bör prövas var för sig.</p> <p>Är Skövde kommun intresserad av grön el måste vi kunna bygga där det finns förutsättningar.</p> <p><i>Kate Mårtensson</i> <i>Ordförande i LRF:s kommungrupp i Skövde</i></p>	
35	<p>FUNKTIONSHINDERRÅDETS TILLGÄNGLIGHETSGRUPP</p> <p>Även Funktionshinderrådets tillgänglighetsgrupp har blivit informerade 25 sept. Inga synpunkter.</p>	
36	<p>SKÖVDE HEMBYGDSFÖRENING</p> <p>Skövde hembygdsförening har för samråd fått Vindkraftsplan för Skövde kommun. Föreningen har inget att erinra mot planen.</p> <p><i>Göran Lundh</i> <i>Ordförande E.u.</i></p>	
	PRIVATPERSONER	
37	<p>Jag vill överklaga Skövde vindkraftsplan där man utpekar Klyftamon som en potentiell vindkraftsetablering för flera verk.</p> <p>Klyftamon utgör utsikten för samtliga invånare i Mell-dala samt även för flertalet invånare i Timmersdala. Att utpeka Klyftamon som en vindkraftsetablering innebär att man ej tar hänsyn till de boende som har valt denna trakt just för sin fina utsikt mot väster över vattendraget Lången. Området är även känt för sin fina utsikt mot natur med både rikt fågelliv med havsörn, fiskljuse o dyl. Samt ett område som har vandringsleder för friluftintresserade.</p> <p>Efter kontakt med kommuner och Länsstyrelser som handlägger vindkraftsärenden utmed kustband och vattendrag har jag fått uppgiften att man undviker att placera vindkraft i västerläge med solnedgång över vattendrag med en sådan direkt närhet som det skulle utgöra för de boende i Melldala.</p> <p>I eran vindkraftsutredning kan ni knappast ha tagit del av de extremt ljudkänsliga området som råder i Mell-</p>	<p>37.1) Se svar 3.5).</p> <p>37.2) Enligt Boverkets vindkraftshandbok är skuggorna ”uppfattbara på ca 1,5 km avstånd, men då endast i form av diffus ljusförändring. Var den absoluta gränsen går är svårt att avgöra, men erfarenheter visar att på 3 km avstånd uppfattas ingen skuggeffekt.”</p> <p>Vidare kan nämnas att (enligt Boverkets Vindkraftshandbok) är ”risken för skuggstörningar störst då vindkraftverken placeras sydostsydväst om störningskänslig bebyggelse”.</p> <p>Enligt LFS 2008:47 § 32 ska högintensiva ljus avskärmas så att ljusstrålen inte träffar markytan på närmare avstånd än 5 km från föremålet, om det finns samlad bostadsbebyggelse inom en radie på 5 km från vindkraftverket.</p>

	<p>dala. Vid vissa vädertyper kan man höra personer prata på kilometerlånga avstånd. Bullerspridningen är ofantligt mycket större över vatten samt att i Melldala som ligger mellan Klyftamon och Nordbillingen får man en förstärkt ljudeffekt.</p> <p>Dom sakuppgifter sin klart bestrider vindkraftsplanens utpekande av Klyftamon är följande:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kraftigt störande utsikt över sjön mot väster med risk för ljusreflexer och buller 2. Extremt ljudkänsligt område 3. Kraftigt fågelliv, känsliga biotoper 4. Risk för islossningar från vingor för de som vill vandra utmed Lången med dess frekventa friluftsliv och scoutstuga. 5. Strand och naturskyddsområde 6. Olämplig placering med erfarenhet från projektörer kring kustområden. <p>Jag har inget personligt emot vindkraft utan jag ser det som ett bra alternativ. Men att utpeka ett rakt väst och sydvästläge över en sjö med bara några kilometer till eventuella vindkraftverk ser jag som oerhört olämpligt</p> <p>för alla invånare i Melldala och flertalet i Timmersdala.</p> <p><i>Monica Isaksson</i></p>	
38	<p>MATS OCH ANN-BRITT THORSELL. KARLSFORS 3:5</p> <p>Avseende på område 2.1, 2.2 och 3.1</p> <p>Trakten kring sjön Lången präglas av ro. Sjön ligger i en dalgång mellan Klyftamon och Nordbillingens kalkstensplatå. Kontrasten mellan det "ljusare" kulturlandskapet och det "mörkare" Klyftamon, ger sjön dess speciella karaktär. Skyddad från större vägar och annat larm, skänker denna plats ett lugn och stillhet som vi alltid satt stort värde på. Vi tror att en vindkraftsetablering i närområdet starkt skulle påverka den upplevelsen.</p> <p>Vi uppmanar Skövde Kommun att inte tillåta bygglovspliktiga vindkraftsetableringar i sjön Långens närområde.</p> <p><i>Mats och Ann-Britt Thorsell. Karlsfors 3:5</i></p>	38.1) Se svar 3.5).

<p>39</p>	<p>MATS OCH ANN-BRITT THORSELL VÄRSÅS-KIVENÄBBEN 1:17</p> <p>Anmärkning på ”område 3.14” .</p> <p>Vi anser att avståndet mellan fastigheten Vårsås-Kivenäbben 1:14 och ”område 3.14” är kortare än det ”respektavstånd” som nämns i vindkraftsplanen.</p> <p>Vi anser att avståndet mellan fastigheten Vårsås-kivenäbben 1:16 och ”område 3.14” är kortare än det ”repektavstånd” som nämns i vindkraftsplanen. ”Respektavståndet” anges som 500 m i vindkraftsplanen.</p> <p><i>Mats och Ann-Britt Thorsell. Vårsås-Kivenäbben 1:17</i></p>	<p>39.1) Område 3.14 stryks. Se även svar <i>1.1</i>).</p>
<p>40</p>	<p>INGVAR WAHLANDER, INGER WAHLANDER, BIRGIT PERSSON, DOMINGO MARTINEZ, ANNA LISAJANSSON, MARIANNE SAHLIN, OLA SAHLIN, LINDA SAHLIN, JAN SAHLIN, STIG LARSSON, ANN FORSLUND, TOMMY ANDERSSON, CAMILLA KARLSSON, JEAN FRICK, MATS THORSELL, ANN-BRITT THORSELL, CHRIS JAKOBSSON, SIGVARD HASSELQVIST, ANITA FRICK, PIERRE FRICK, CHARLOTTA WÖHLER, KARL- WILHELM WÖHLER</p> <p>Undertecknade är alla boende i nära anslutning till område 2.7. Följande synpunkter vill vi framhålla:</p> <p>Med tanke på de relativt dåliga vindförhållandena som råder på området anser vi att det är anmärkningsvärt att område 2.7 kan komma i fråga som prioriterat område för vindkraftsetablering då detta samtidigt innebär att annan verksamhet i området såsom bostadsbyggnation och expansion av skogsbruk- och lantbruksföretag begränsas. Det är med andra ord inte förenligt med Plan och Bygglagens grundregel om att mark skall användas till det den är bäst lämpad för.</p> <p>Vindkraftsplanen förklarar inte tydligt om det aktuella området skall kunna användas för vindbruk i sin helhet eller om de zoner av skyddsavstånd som av nödvändighet måste läggas runt varje vindkraftverk, med hänsyn till framförallt buller, är inberäknade i det föreslagna området. Innan det utpekade området blir fastslaget i vindkraftsplanen som prioriterat område för</p>	<p>40.1) Enligt Energimyndighetens nationella vindkartering från 2007 är årsmedelvinden 6,5 m/s på 103 m ovan nollplansförskjutning. Det ligger i exploatörens intresse att bekosta en kompletterande vindkartering innan vindkraftsverk etableras. Förutsatt att detaljlokalisering sker med omsorg anses vindkraften inte påtagligt försvåra ett rationellt skogs- och jordbruk, utan kan däremot utgöra en kompletterande inkomstkälla.</p> <p>40.2) Samtliga områden som i vindkraftsplanen utpekats som potentiella områden för vindkraft har ett avstånd på minst 500 meter till befintlig bebyggelse. Boverket rekommenderar ett generellt skyddsavstånd på 400-500 m till bostäder. Lämpligt avstånd till bebyggelse bestäms dock med hjälp av ljud- och skuggbe-</p>

<p>vindkraft kräver vi därför att få besked om i hur stort område utanför område 2.7 som kommunen kommer att neka bygglov för bostäder, etc.</p> <p>Det är en självklarhet att många vindkraftverk tillsammans skapar mera buller och skuggor än några få, eftersom både ljud och skuggor från flera källor adderas. Eftersom våra bostadshus ligger på ett avstånd av som närmast ca 600 meter från område 2.7 vindkraftverk i detta fall bör ha en totalhöjd på minst 150 meter, hyser vi stor oro för att en större vindkraftsetablering kommer att innebära betydande störningar, då verken skulle uppta en stor del av horisontlinjen. Hela skogen där området ligger skulle också bli mindre lämplig för friluftsliv och rekreation.</p> <p>Vi vill gärna poängtera att vi inte har något att invända mot vindkraft i sig och att vi kan tänka oss att acceptera en mindre vindkraftsetablering i området där verken placeras med hänsyn till kringboende. Vi yrkar därför på att området minskas ner så att en större vindkraftsetablering i område 2.7 undviks.</p> <p><i>Ingvar Wahlander, Birgit Persson m.fl.</i></p>	<p>räkningar i varje enskilt vindkraftsärende. Detta eftersom förutsättningarna skiljer sig för olika typverk likaväl som markbeskaffenheten etc skiljer sig från plats till plats. Se kapitel om "Arbetsmetod" och "Samhällsbyggnadsintressen".</p> <p>Ett eventuellt bygglov får prövas i varje enskilt fall utifrån aktuella förutsättningar.</p> <p>40.3) Inför uppförande av vindkraftverk skall exploatören genomföra beräkningar för såväl skuggeffekten som ljudemissionen. Se kapitel "Respekt och skyddsavstånd".</p> <p>Riktvärden för ljudemission utomhus från vindkraftverk som tillämpas vid tillståndsmyndigheternas bedömning är 40 dB(A), 35 dB(A) i områden som är detaljplanelagda för fritidshusbebyggelse. För att uppfylla dessa krav krävs i regel ett större avstånd för verk placerade i grupp än enstaka verk.</p>
--	---

<p>41</p>	<p>JOHAN WAHLANDER</p> <p>Jag är sedan den 22 september i år, ägare till fastigheten Kivenäbben 1:5 i Vårsås. Jag har tagit över fastigheten efter min far. Min far äger tillsammans med min mor fortfarande den angränsande fastigheten Kivenäbben 1:11. I Vårsås har på senare år uppförts flera vindkraftverk. Flera har även byggts i angränsande delar av Hjo kommun.</p> <p>Jag vill lämna följande synpunkter på samrådshandlingen "Skövde vindkraftsplan, Tematiskt tillägg till 'Framtidsplan 2015' Skövde kommuns översiktsplan" daterad 2009-08-17. Min fastighet berörs främst av de planerade områdena 2.7; 3.14 och 3.15.</p> <p>Under rubriken "Utbyggnadstrender" (s 10) andra stycket, bör senare delen av stycket, "Av säkerhetsskäl och framåt flyttas till lämpligare del av handlingen, eftersom det inte handlar om utbyggnadstrender utan om hindermarkering dvs. säkerhet och miljöpåverkan.</p> <p>En olägenhet med vindkraftverken som noterats hos oss är att de hindermarkeringar som finns på närbelägna vindkraftverk nattetid blinkar om rotorbladen passerar mellan ljuskällan och boningshuset. En blinkande ljuskälla kan upplevas som störande bland annat när man ska gå och lägga sig om kvällen. Jag har upplevt att hindermarkeringarna, när rotorbladen inte passerar, har fast rött sken. Skulle det vara så att detta är felaktigt och det egentligen ska vara rött blinkande ljus (se s 54) så befarrar jag att problemet blir värre eftersom man då har blinkningar med två olika frekvenser ljuskällans och de skymmande rotorbladens.</p> <p><u>1. Aspekten med hindermarkeringarna antingen de är blinkande röda, vitt blixtrande eller har ett roterande högintensivt ljus (se s 54) bör i handlingen tas med på alla de ställen där man talar om reflexer och skuggor.</u> Särskilt viktigt är det att aspekten även beaktas i avsnittet "Riktlinjer vid detaljlokalisering".(s82)</p> <p><u>2. Jag vill instämma i vikten av de mellankommunala intressena som tas upp i samrådshandlingen. Jag skulle gärna se att det under "Riktlinjerna för detaljlokalisering" tas in något om att man även beaktar de samlade förhållandena i området nära kommungräns.</u></p> <p><u>3. Områdesbeskrivningen av område 3.13; 3.14 och 3.15 (s79) bör ändras</u> Det markerade området 3.15 gränsar till Hjo. Det ligger inte 1,5 km därifrån. Likaså bör det under övrigt tas in att område 3.15 lig-</p>	<p>41.1) Justeras.</p> <p>41.2) Vindkraftverk med en totalhöjd av 45-150 m över marknivå ska markeras med vit färg samt med blinkande medelintensivt rött ljus under skymning, gryning och mörker.</p> <p>Vindkraftverk med en totalhöjd av 150 m eller högre ska markeras med vit färg samt med blinkande högintensivt ljus.</p> <p>Särskilda bestämmelser gäller för vindkraftsparker. Se även LFS 2008:47 § 13-14. Vidare kan följande nämnas: Enligt LFS 2008:47 § 32 ska högintensiva ljus avskärmas så att ljusstrålen inte träffar markytan på närmare avstånd än 5 km från föremålet, om det finns samlad bostadsbebyggelse inom en radie på 5 km från vindkraftverket. Se även svar nr 34.2).</p> <p>41.3) Områdena i fråga utgår, se svar 1.1).</p>
------------------	---	---

	<p>ger inom höjdbegränsat område. Förslagsvis ”Område 3.14 berörs i stora delar, och område 3.15 helt, av höjdbegränsade...”</p> <p>4. <u>Områdena 3.14, 3.15 och eventuellt även 2.7 bör justeras.</u></p> <p>Det förefaller av kartan som om man när område 3.14 togs fram inte korrekt har beräknat respektavståndet till de närmaste fastigheterna i sydöst. Bland dem min fars fastighet Kivenäbben 1:11.</p> <p>Vi har precis genomfört generationsskifte på fastigheten 1:5. Eftersom jag har två syskon har tanken varit att även de i framtiden ska kunna få plats på fastigheten. Detta ska ske dels genom att de får ta över fastigheten 1:11 när våra föräldrar inte orkar med den längre och dels genom att en ny bostad uppförs i andra delen av fastigheten 1:5.</p> <p>Det vore mycket olyckligt för oss om en sådan nybyggnation omöjliggjordes av att området var ”blockerat” för utbyggnad av vindkraft. Det vore därför önskvärt att området justerades så att det hålls ett respektavstånd även till denna tomt.</p> <p><i>Johan Wahlander Kivenäbben 1:5</i></p>	<p>41.4) Respektavstånd till bostäder på 500 meter har i samrådsunderlaget inte beaktats för fastigheten Kivenäbben 1:11, 1:14 och 1:16. Utpekad område 3:14 utgår.</p> <p>41.5) Kommunens ställningstagande är att en strukturerad vindkraftsutbyggnad i grupper ska främjas varför alla områden < 40 ha utgår. Se svar 1.1).</p>
42	<p>BO LENNART STAAF</p> <p>Planen har många brister vad gäller väglogistik och kraftledningslogistik. Detta gör etablering dyrare. Tittar man på höjdkurvor är t.ex området norr om Vårsås 4-5 km ritat i den lägsta delen.</p> <p>Vid planering bör man ju försöka planera för etablering där det bli bäst ekonomi, vilket ger kommunen fler skatte kronor. Att lämna hela Sjögersta och Häggum utan vindkraftsplaner är väl ändå en brist.</p> <p>Man kan också ha funderingar om storlek på verken. Då föredrar jag stora verk (minst 2 MW-3 MW) som producerar 4,5-7 miljoner kwh/år. Antalet verk blir ju färre.</p> <p>Angående plan. Man inskränker den enskildes rätt att använda marken som han/hon vill, därför bör planen inte vara så definitiv som framgår av tidningsartikeln</p>	<p>42.1.) Områdenas avgränsning är till stor del resultatet av tillgodoseendet av ett skyddsavstånd på 500 meter till befintlig bebyggelse. Planen kompletteras med en hänvisning att Vägverkets vägtransportledare skall kontaktas i varje enskilt vindkraftsärendet i ett tidigt skede. Vindkraftsplanen är av översiktlig karaktär. Generella slutsatser avseende genomförbarheten och anslutningskostnader för vindkraft är inte möjligt.</p> <p>42.2) Vid en sammanvägning av de intressen som finns i området, har bedömningen gjorts att något lämpligt område för vindkraft inte ska pekas ut vid Sjögerstad och Häggum.</p> <p>42.3) Instämmer, se kapitel ”Riktlinjer vid detaljlokalisering” samt svar 1.1).</p> <p>42.4) Mot bakgrund av 1 kap., 3 § och 4 kap 1 § PBL ska vindkraftsplanen ge vägledning för beslut om användning av mark- och vattenom-</p>

	<p>SLA 27/809. Mer som rådgivande instrument.</p> <p><i>Bo Lennart Staaf</i> <i>Klockaretorp 1</i></p>	<p>råden och ses som ett levande dokument som aktualitetsförklaras under varje mandatperiod. Översiktsplanen/tematiska tillägg såsom vindkraftsplanen ska ligga till grund för kommande beslut.</p>
43	<p>KJELL JONSSON OCH KATARINA JOHANSSON</p> <p>Vi protesterar mot en utbyggnad av nybyggnation av vindkraftverk inom området Klyftamon vid sjön Lången.</p> <p>Lången är en av få sjöar inom Skövde Kommun. I direkt anslutning till sjön, på motsatt sida av sjön i förhållande till de planerade vindkraftverken finns ett hundratal fritidsboenden och ett färre antal fastboenden. En vindkraftspark på motsatt sida av sjön kommer att drabba de boende negativt ur flera aspekter, bl a följande:</p> <p><u>Miljö</u> Det lugn som i dag råder runt sjön är ett själ till varför många bor här. Vindkraftverk kommer definitivt att förstöra den utsikt och den lugna miljö som upplevs idag.</p> <p><u>Värdeminskning</u> Fastigheternas värde kommer att minska på grund av de förutsättningar som beskrivs både ovan och nedan.</p> <p><u>Ljud</u> Vi är övertygade om att ljuden från kraftverksvingarna kommer att störa de boende. Ljud förändras med obetydligt minskad kraft över vatten. Avståndet över sjön är i de flesta fall mindre än 1,5 km. En byggnation med den höjd ett vindkraftverk har, kommer att störa de boende runt sjön.</p> <p><u>Visuellt</u> En solig sommarkväll skulle kunna ge rent epileptiska effekter med snurrande vingar blänkande i sjön. Solnedgången för de boende ligger exakt i linje med de planerade byggnationerna. Av naturliga skäl är samtliga fastigheter i området vända mot sjön och det kommer oundvikligen att få konsekvensen att den utsikt som man på så sätt uppnått kommer att förstöras.</p> <p><u>Attraktivt boende</u> Kommunen arbetar kraftfullt med att skapa attraktiva boenden och området runt sjön Lången är just ett sådant område i denna kommunal del inte minst med tanke på att Lången är en av de få sjöar vi har i Skövde kommun. En vindkraftspark som närmaste granne med de olägenheter det innebär för den närmaste omgivningen förstör för all framtid möjligheter-</p>	43.1) Se svar nr 3.5).

	<p>na till denna utveckling.</p> <p><u>Fågellivet</u> Vad som händer med fågellivet och de unika arter som sägs finnas inom området kan rimligen inte vara positivt. Här ber vi Er kontakta sakkunniga på området.</p> <p><i>Kjell Jonsson och Katarina Johansson</i></p>	
44	<p>MATS OCH INGELA PERSSON</p> <p>Vi vill på kraftfullaste sätt protestera mot byggnation av vindkraftverk väster om sjön Lången. Rimligtvis bör ur flera aspekter finnas flertal betydligt bättre alternativ, inte minst Billingens västra sluttning.</p> <p>Lången som sjö och dess västra sida i synnerhet är kanske den mest betydelsefulla anledningen till att vi själva valt att ha ett fritidsboende här. Ett boende i Skövde Kommun som vi ser fram emot ska bli mera attraktivt, kanske även permanent, genom ex. att området i framtiden detaljplaneras.</p> <p>Vindkraftverk på västra sidan skulle ha en direkt motsatt effekt, med risk för ett om inte totalt så iaf. kraftigt minskat intresse för området.</p> <p>Vid sidan av ekonomiska och goodwill förluster för Skövde Kommun samt enskilda fastighets- och markägare, är de mycket oklart hur djurlivet påverkas vid en byggnation, men det lär sannolikt inte vara positivt.</p> <p><i>Mats o Ingela Persson</i></p>	44.1) Se svar 3.5).
45	<p>ÅKE JÖNSSON, ANNA SUNDSTRÖM</p> <p>Skövde kommun har inbjudit till samråd om Vindkraftsplan för Skövde. Vi boende och stugägare i Melldala har tagit del av planen vill lämna följande synpunkter på de utpekade områden som direkt berör oss.</p> <p>Vi anser att de områden som benämns som 2.1, 2.2 samt 3.1 inte ska utpekas som lämpliga för vindkraft.</p> <p>Anledningarna är flera här nedan räknas några av dessa upp. Vi går inte in på skyddsvärde på grund av naturvärden eller djurliv eftersom vi förväntar oss att naturskyddsforeningar och ornitologer som är mer kunniga på detta också lämnar synpunkter. Vi vet att sällsynt fåglar häckar i, eller i anslutning till, de berörda områdena.</p>	45.1) Se svar 3.5).

<p>Det är svårt att se på kartorna exakt vilka områden som pekats ut så vi kan ha fel när vi tolkar det som att område 3.1 placerats inom strandskyddsområdet. Detta område verkar även inkräkta på biotopskyddsområdet. När lagen ändrades för att det skulle bli lättare att bygga strandnära var syftet att underlätta landsbygdsutveckling och då nämndes bostadsbebyggelse, inte miljöstörande verksamhet.</p> <p>Område 2.1 verkar skära över biotopskyddsområdet Djupedalshulans sprickdal som finns med i den Naturguide Skövde kommun gav ut 2001. Sprickdalen tillsammans med omgivande bergsformationer är en miljö som bör bevaras på grund av sitt höga naturvärde.</p> <p>Område 2.2 ligger liksom ovanstående områden på en bergsrygg och 150 meter höga vindkraftsverk här skulle få ett väldigt dominerade intryck.</p> <p><u>Buller</u> Vindkraften är en ren energikälla men alstrar ljud och skuggor som av många upplevs som störande. Ett riktvärde för ljudstörning som anges av Boverket är 40 db(A). Samtidigt säger man att i vissa områden är ljudmiljön särskilt viktig och då bör ljudvärdet vara lägre. Sjön Lången med sina sommarstugeområden ett sådant område.</p> <p>Enligt de akustiska beräkningar som finns sprider sig ljudet längre över vatten. Är ljudkällan högt placerad, vilket är en förutsättning i befintlig terräng, befarar vi att ljudstörningar uppstår vid befintlig bebyggelse.</p> <p><u>Skuggor</u> Vindkraftsverken kommer att ligga Väst – Västnordväst till bebyggelsen i Melldala samt Sydväst till Timmersdala samhälle. Vi befarar att boende och sommarstugeägare i Melldala sommartid kommer att störas av skuggningar och reflexer från vindkraftsverkens vingar. Boende i vissa delar av Timmersdala riskerar att störas större delen av året.</p> <p>I en studie i Tyskland har det konstaterats att försökspersoner som utsattes för mer än 15 timmars skuggtid per år kände sig väldigt störda och att deras livskvalitet försämrats betydligt.</p>	<p>45.2) Enligt Boverkets rekommendationer gäller ett riktvärde på 35 dB(A) för detaljplanlagda sommarstugeområden.</p> <p>45.3) Enligt de beräkningsmodeller som skall implementeras vid tillståndsprövning för vindkraftsanläggningar skall den teoretiska skuggtiden inte överskrida 30 timmar per år, samt den faktiska skuggtiden inte överstiga 8 timmar per år. Se även kapitel om "Solreflexer, hindermarkering och skuggbildningar". Tilläggas kan att beräkningsmodellerna utgår från soliga och molnfria dagar, vilket är förklaringen till att den faktiska skuggtiden är kortare än</p>
--	--

<p><u>Attraktiva boendemiljöer</u> Den nya strandskyddslagen ger ökad möjligheten till byggnation i glesbygd. Skövde har brist på strandnära boenden varför man borde ta till vara de möjligheter som finns att skapa flera tomter längs Långens östra strand. Kommunalt vatten och avlopp finns i norra delen av området och stugägare i området vid badplatsen agerar för att få till godkänd VA. En av markägarna vid sjöns västra strand har varit i kontakt med Plan, Bygg och Lantmäteriförvaltningen för att stycka av ett antal tomter för byggnation.</p> <p>Förskolor samt skolor för tidigare åldrar finns i Timmersdala och Lerdala. Befintlig service i form av livsmedelbutik, bensinstation, vårdcentral mm skulle få bättre förutsättningar att utvecklas om invånareantalet ökade.</p> <p>När Vätternvattenledningen dras vidare från Eggby till Lerdala kan reservvattentäkten i Melldala slopas och även detta område som kommunen äger kan användas för bostäder. Detta försvaras om det byggs en vindkraftspark på föreslagen plats.</p> <p><u>Dominerar landskapsbilden</u> En större vindkraftspark i Klyftamon kommer att dominera utsikten från Högsböla ängar och Stora Stolan. Skövde kommun har vid tidigare tillfällen värnat om denna utsikt och varit tveksamma vid uppsättande av mobiltelefonmaster.</p> <p>När man läser ovanstående är det lätt att få uppfattningen att vi anser att ”gärna vindkraft men inte här”. Det är vår uppfattning! Skövde är utanför tätorterna en tätbefolkad glesbygd och måste därför vara försiktig med vad marken används till.</p> <p>Syftet med en Översiktsplan är att samordna olika allmänna statliga och kommunala intressen för god markhushållning. I Framtidsplan 2015 står bland annat att kommunen vill främja att ny bostadsbebyggelse och kompletterande anläggningar byggs på landsbygden. Det framtagna förslaget till Vindkraftsplan, där allt område som ligger inom naturreservat eller 500 meter från befintliga bostäder avsätts för vindkraft, försvaras sådan ny bostadsbebyggelse.</p> <p><u>Lämpliga områden</u> Om det behöver byggas vindkraftverk i Klyftamon för att klara elförsörjningen, anser vi att man bör titta på området Nordväst om Bjursjöarna. Detta är längre från</p>	<p>den teoretiska.</p> <p>45.4) Utpekandet av områden som i samrådsförslaget pekas ut som lämpliga vindkraftsområden har skett i avvägning mot andra markanvändningsintressen. Se kapitel ”Arbetsmetod”.</p> <p>45.5) I Klyftamon finns ett flertal motstående intressen. Efter en noggrann avvägning har bedömningen gjorts att planen inte ska peka ut</p>
--	--

	<p>samlad bebyggelse och delar av det har redan exploaterats som grustag varför intrånget i orörd mark minskar. Vindkraftsverk där skulle heller inte bli lika dominerande i landskapsbilden eftersom bergen närmare sjön Lången skulle skymma sikten och därmed även minska ljud och skuggstörningar. Däremot skulle de troligen vara lika synliga från Stora Stolan och Högsböla ängar.</p> <p><i>Åke Jönsson, Anna Sundström</i></p>	<p>några lämpliga områden för vindkraft i Klyftamonområdet. Se även svar 1.24 och 3.5.</p>
--	---	--

**Sändlista samråd Vindkraftplan för Skövde kommun,
september 2009**

Länsstyrelsen Västra Götaland
Energimyndigheten
Luftfartsverket
Transportstyrelsen
Jernhusen AB
Banverket
Svenska kraftnät

Polismyndigheten i Västra Götaland PO3
Västrafik AB
Vägverket Region Väst
Skogsstyrelsen Västra Götaland
Skaraborgs regemente
Skaraborgs Kommunalförbund
Västra Götalandsregionen

Lantmäterimyndigheten i Skövde
Skövde värmeverk AB
Räddningstjänsten Östra Skaraborg
Avfallshantering Östra Skaraborg
Skövde Värmeverk AB
Skövde Flygplats AB
Lidköpings Flygplats
Falköpings Flygplats
Jönköpings airport

Skanova Nätplanering Väst
Tele 2
Telenor AB
3
Teracom

Skövde Elnät
Vattenfall Eldistribution AB
Fortum Distributions AB
Vallebygdens Energi Ek för.
Sjogerstad El distr. Ek. för.

Skaraborgsvatten
Tidans vattenförbund
Västergötlands museum
Skövde Naturskyddsförening
Skövde Fågelklubb
Friluftsförbundet
Fastighetsägareföreningen
Lantbrukarnas riksförbund, länsförbundet i Skaraborg
Skara Stift
Hushållningssällskapet Skaraborg
Näringslivsforum, ordf

Miljöförvaltningen Östra Skaraborg
Tekniska nämnden
Kulturnämnden
Skolnämnden
Utbildningsnämnden
Byggnadsnämnden
Fritidsnämnden
Omvårdnadsnämnden
Socialnämnden

Kommunala pensionärsrådet, Eva Lotta Elovsson
Folkhälsorådet, Inger Hannu
Jämställdhetsrådet, Eva Fager
Rådet för funktionshinderfrågor, Ann-Charlotte Ström

Kristdemokraterna, Conny Brännberg
Centerpartiet, Orvar Eriksson
Vänsterpartiet, Morgan Sjöberg
Miljöpartiet de gröna, Sture Grönblad
Moderata samlingspartiet, Katarina Johansson
Socialdemokraterna, Lars-Erik Lindh
Folkpartiet, Mikael Wendt
Sverigedemokraterna, Jan-Åke Johansson

Mariestads kommun
Götene kommun
Töreboda kommun
Tibro kommun
Hjo kommun
Tidaholms kommun
Falköpings kommun
Skara kommun

Skövde Hembygdsförening
Norra Billingens Hembygdsförening
Sventorp-Forsby Hembygdsförening
Häggums Hembygdsförening
Värsås Hembygdsförening
Tidanbygdens Hembygdsförening
Varola-Vretens Hembygdsförening
Hagelbergs Hembygdsförening
Skultorps Hembyds- o Fornminnesförening
Wäring-Locketorps Hembygdsförening

För kännedom
Boverket
Riksantikvarieämbetet
Naturvårdsverket
Post- och telestyrelsen